

Türkiye Diyanet Vakfı

Ekim - Kasım - Aralık 2008 - Sayı: 95

HABER BÜLTENİ

27. Kitap ve Kültür Fuarı

TÜRKİYE DİYANET VAKFI HABER BÜLTENİ

Ekim - Kasım - Aralık 2008 • Sayı: 95

Sahibi

Türkiye Diyanet Vakfı Adına
A. İhsan SARIMERT
Genel Müdür

Yayın Koordinatörü

Yusuf ERDOĞDU
Genel Müdür Yardımcısı

Sorumlu Yazı İşleri Müdürü

Arif MALKOÇ
Personel ve İdari İşler Müdürü

Yayına Hazırlayan

Yüksel SEZGİN

Grafik & Tasarım

Mehmet ÖZTÜRK

Dağıtım Sorumlusu

Fehmi YILMAZ

Adres

Dr. Mediha Eldem Sokak No: 72/B
06640 Kocatepe - Ankara
Tel: (0312) 417 12 35 • Fax : 417 12 45

İnternet Adresi

www.diyagnetvakfi.org.tr

E-Posta

tdv@diyanetvakfi.org.tr

Yayımlanan makalelerin
sorumluluğu yazarlarına aittir.

Para ile satılmaz.

Baskı

TÜRKİYE DİYANET VAKFI
YAYIN MATBAACILIK ve TİCARET İŞLETMESİ
OSTİM Örnek Sanayi Sitesi 358. Sokak No: 11
06370, Yenimahalle / ANKARA
TEL : (0312) 354 91 31 • Fax : 354 91 32

içindekiler

3 Başyazı

4 Not Defterinden

5 Kültür

27. Türkiye
Kitap ve Kültür Fuarı

14 Faaliyet

Ramazan Etkinliklerimiz

16 Güncel

Camiler ve
Din Görevlileri Haftası

24 İSAM

İSAM'dan Haberler

28 Faaliyet

Kadın Faaliyetleri Merkezi Müdürlüğü
Yeni Faaliyet Dönemine Başladı

31 Ziyaret

Kırgızistanlı Kız Öğrenciler
Vakfımızda

34 Şubelerimiz

Ankara

40 Sağlık Köşesi

Ağrı Tanı ve Tedavisi

Prof. Dr. Ali BARDAKOĞLU
Diyanet İşleri Başkanı ve
TDV Müttevelli Heyeti Başkanı

Islam dininin imandan sonra yararlı işi (salih amel) ikinci temel değer olarak sunması, dünya hayatında çalışmayı, üretmeyi, paylaşmayı, sevgiyi ve kardeşliği esas alan öğütleri bizlere, hayata ve varlık alemine daha kapsamlı bakmayı öğretir; kısa vadeli ve anlık çıkarlardan, bencillik ve hıstan kurtuluş yolunu gösterir. Peygamber Efendimizin “Kendisi için sevip istediğini din kardeşi için de sevip istemeyi” imanının bir ölçüsü, “komşusu aç iken tok yatmamayı” ise yanı başımızdakine duyarlı olmanın bir örneği olarak zikretmesi, toplum içindeki her bireyi bedeninin uzuvlarından biri olarak tanıtip herkese sorumluluk duygusu yüklemesi, ötekinin sevinç ve tasasını paylaşmayı temel bir insani erdem olarak belirlemesi İslam toplumunda hayır duygusunun kökleşmesinin, nice hayırlı hizmetlerin ve güzel eserlerin ortaya çıkmasının da kaynağı olmuştur.

Peygamber Efendimiz ve onun ashabının yaşadığı hayat, sosyal yardımlaşma alanında da insanlığa ışık tutmaktadır. Aynı rahmet kaynağından beslenen Müslümanlar tarih boyunca bütün insanlığa ve mahlukata hizmet eden, toplumda yardımlaşma ve dayanışmayı perçinleyen vakıf müessesesini İslam medeniyetinin temel bir ögesi yapmışlar, bu alandaki her hizmeti dini bir vecibe kabul ederek bu salih amel anlayışını asırlardır sürdürmüşlerdir. Gönüllü katkı ve katılımlarla gerçekleşen bu gayretler, Yüce Allah'ın rızasını kazanmanın ötesinde herhangi bir dünyevi beklenti taşımadığı için, bencillik, kıskanma, başa kakma, küçümseme gibi insan onurunu rahatsız eden olumsuz tavır ve davranışlara geçit vermemiş, tarih boyunca hep bereketle sonuçlanmıştır.

Bireyselliğin öne çıktığı, insanların kapı komşularını dahi tanımadığı, sosyal hayatın temel dinamiklerini oluşturan yardımlaşma ve dayanışma gibi sevgi ve hoşgörü

esaslı ilişkilerin yok olmaya yüz tuttuğu asrımızda, başta çocuklar, kadınlar ve gençler olmak üzere toplumun bütün bireylerini, engelli, kimsesiz ve yoksullar dahil toplumun bütün kesimlerini ilgilendiren sosyal sorunlarla daha fazla karşı karşıya kaldığımız inkar edilemez. Bu tür sosyal sorunların nedeni ve belirleyicilerinin çok olması, çok yönlü bir bakış açısı ve işbirliği içinde soruna yaklaşabilmeyi zorunlu kılmaktadır. Bunun içindir ki, Türkiye Diyanet Vakfı, toplumsal huzuru, dayanışmayı, barış ve birlikteliği sağlayan her çabayı, toplumun dinî, sosyal ve kültürel gelişmesine yönelik her faaliyeti önemsemekte; sosyal sorunlar karşısında duyarsız kalmamayı, bunların giderilmesi ve iyileştirilmesi yönünde çok yönlü ve uzun soluklu bir çaba göstermeyi insanî ve dinî bir ödev olduğu kadar vakfın kuruluş amacının ayrılmaz bir parçası olarak da görmektedir.

Derin bir ahlakî sorumluluk, emanet ve hizmet anlayışıyla sosyal hizmet alanında toplum hayatına katkı sağlama gayretinde olan ve insanımızın yanında yer alan Türkiye Diyanet Vakfını bugünlere taşıyan yüce milletimize, hayırsever insanlarımıza ve Vakfımızın her kademesindeki çalışanlarına şükranlarımı sunarken; Cenab-ı Hakk'tan, hac ve kurban ibadetinin manevi atmosferinden ziyadesiyle istifade edebilme hususunda muvaffakiyetler niyaz ediyorum.

A. İhsan SARIMERT
Genel Müdür

Okuma, sözcüklerin, duyu organları yoluyla algılanıp anlamlandırılması, kavranması ve yorumlanmasına dayanan zihinsel bir etkinliktir.

Okumanın insan hayatındaki yeri büyüktür. İyi bir okuma becerisi kazanmış olan insan, hayatı boyunca başarılı olur. İş ve mesleğinde ilerlemede, yaşadığı dünya hakkında yorum yapma, fikir yürütme ve çözüm üretme noktasında okumak önemli bir yere sahiptir.

Okuma insanın dünyasını genişleten, kişiliğini biçimlendiren, onu başkalarına bağlayan önemli bir etkidir. Toplumlar, bireylerini okur hale getirme problemi üzerinde önemle durmaktadır. İnsanları gerçek anlamda özgür kılan okuma, kişiyi bilgisizlik ve yanlış inançlardan korur.

Okumanın diğer yönü de günümüz bireylerini duyu bakımından geliştiren bir faaliyet olmasıdır. Bütün bu imkanlardan yararlanabilmek için iyi bir okuma alışkanlığının kazanılmış olması gerekmektedir.

Okumak, kalkınmanın temel unsuru olarak ekonomik ve sosyal önceliklere, aynı zamanda bugünün ve yarının insan gücü ihtiyaçlarına sıkı sıkıya bağlı olmalıdır. Okumak sadece bir amaç olarak ele alınmamalı, bireyin sosyal, ekonomik, yurttaşlık görevleri ve rollerine hazırlanmasının bir yolu olarak görülmelidir. Okuma-yazma, günlük hayata daha geniş ölçüde katılmaya, kişinin kendisini çevreleyen dünyayı daha iyi anlamasına, inançlarının gereğince doğru öğrenmeye ve insan kültürüne yönelmelidir.

Bir toplumun varlığını sürdürüp geliştirebilmesi hiç şüphesiz, kendi medeniyet değerlerinden beslenebilmesine ve kendi kültürünü kesintisiz üretebilmesine bağlıdır. Bilim ve sanatta üretken olmamız, ilim ve teknolojiye ilerlememiz, inançlarımızı öğrenip yaşayabilmemiz, toplum hayatımızı sürdürebilmemiz, kültürümüzü yeniden üretebilmemize ve inanç değerlerimizi öğrenmemize bağlıdır.

Bu bağlamda, bilindiği üzere yazılı kültürde kitap, en temel bilgi ve kültür aktarım vasıtasıdır. Bu sebeple biz düzenlediğimiz fuarlar vasıtasıyla kitap okuma alışkanlığını yaygınlaştırmak amacıyla tüm okur-yazar insanları kitap okumaya davet etmek istiyoruz. Çağrımız, bilime, kültüre ve sanata açılan bir pencereyle aydınlanacaktır. O aydınlık pencere de kitaptır. Zengin bir kültürel mirasımız, köklü bir edebiyatımız, işlenmiş bir lisanımız var. Ülkemizin gelişip kalkınmasının, özgür, geleceğinden umutlu insanlar ülkesi olabilmesinin yolu, bu büyük mirasa kitaplar yoluyla ulaşmaktan, onu anlayıp, işleyip yeniden üretmekten geçmektedir.

Bizler eğitimin ömür boyunca bir süreç olduğunu düşünüyoruz. Bu sürecin en önemli unsurunun okuma eylemi olduğunu biliyoruz. Bundan dolayı toplumun bütün kesimlerini kitap okumaya çağırıyoruz. Kitap okuma eylemi zorla olmaz. Kitap okumak sevgi işidir. Özellikle çocuklarımıza ve toplumun tüm kesimlerine kitap okumayı sevdirmeliyiz.

Biz Türkiye Diyanet Vakfı olarak, her yıl değişik vesilelerle değişik illerde, değişik gün ve haftalarda kitap fuarları ve sergileri düzenlemeyi kendimize görev edindik. Amacımız hem kitap okuma alışkanlığını yaygınlaştırmak, hem de başta eğitim camiası olmak üzere tüm okur-yazar insanları kitap okumaya davet etmektir.

Saygılarımla.

TDV

27. Türkiye Kitap ve Kültür Fuarı

Yıllardır Ankara ve İstanbul'da düzenlediği kitap ve kültür fuarlarıyla, kitap ile okuyucuyu buluşturan, Ramazan ayında değişik bir atmosfer oluşturan, kültür medeniyetimize çok önemli katkılar sağlayan Türkiye Diyanet Vakfı; bu yıl Türkiye Kitap ve Kültür Fuarının 27.sini düzenlemenin haklı gururunu taşıyor.

Çeyrek asırdır, Sultanahmet ve Kocatepe Camii fuar alanlarını bir kültür merkezi haline dönüştürme amacını sürdüren Türkiye Diyanet Vakfı, yazar, yayıncı, okuyucu ve ziyaretçileri bir araya getirerek büyük organizasyonlara imza atmaya devam edecektir.

Bu yıl 27.si düzenlenen fuara; Ankara'da 68 stand 85 yayınevi, İstanbul'da 130 stand 150 yayınevinin iştirak ettiği fuarda % 50'ye varan indirimli satışlar gerçekleştirildi.

Ayrıca bu yıl Ankara Kocatepe Camii avlusunda düzenlenen fuarda, fotoğraf sanatçısı Orhan Durgut tara-

findan çekilen Kutlu Mekan Haremeyn'e ait yaklaşık 29 orijinal fotoğraf sergilendi.

27. Türkiye kitap ve Kültür Fuarı Ankara'da düzenlenen bir törenle açıldı. Törene Devlet Bakanı Prof. Dr. M.Said Yazıcıoğlu, Kültür ve Turizm Bakanı Ertuğrul Günay, Diyanet işleri Başkanı ve Vakfımız Mütevelli Heyeti Başkanı Prof. Dr. Ali Bardakoğlu, Diyanet İşleri Başkan Yardımcıları, Vakfımız yöneticileri, yayınevi sorumluları ve çok sayıda vatandaş iştirak etti.

Tören münasebetiyle Devlet Bakanı Prof. Dr. M.Said Yazıcıoğlu, Kültür ve Turizm Bakanı Ertuğrul Günay ile Diyanet İşleri Başkanı Prof. Dr. Ali Bardakoğlu birer konuşma yaptılar.

"Bu **FUARIN**
okuma alışkanlığımıza
önemli katkılarda
bulunduğuna ve
bundan böyle de
bulunacağına inanıyorum."

Prof. Dr. M. Said Yazıcıoğlu
Devlet Bakanı

Cok sıklıkla vurguladığımız, her vesileyle dile getirdiğimiz, dinimizin ilk emri 'oku' olduğu mesajını ne kadar algıladığımızı düşündüğümüzde bu konuda bir takım eksikliklerimizin olduğunu da tespit etmiş oluruz.

Toplum olarak ne kadar okuduğumuz sorgulandığında bu konuda alacağımız mesafenin de çok daha fazla olduğunu da tespit etmiş oluruz.

Elbette kitap okumak önemli bir alışkanlıktır ve bunun okullarda alınması olayın en önemli yerini oluşturur. Ailenin de önemli rolü vardır, fakat her zaman mümkün olmayabiliyor. Dolayısıyla okuma alışkanlığının edinilmesinde okullarımızın önemli bir yönü vardır.

Okuma alışkanlığı edinilebilmesi konusunda ve Türk kültürünün gerek ülkemizde, gerekse dünyada daha çok tanınması konusunda Kültür ve Turizm Bakanımızın pek çok değerli çalışmalarını taktirde izliyoruz.

Bugün burada açılışı yapılacak olan kitap ve kültür fuarının 27. si oluşturuluyor. Demek ki önemli bir gelenek oluşmuş ve bu güzel gelenek her yıl daha büyük bir katılımı ve coşkuyla devam ediyor. Bu kitap fuarı genellikle dini yayınlar konusunda biraz daha yoğunlaşmış bir kültür faaliyeti.

Din hepimizin bildiği gibi çok nazik, çok hassas ve çok önemli bir konudur. Dolayısıyla dini yayınlar da bu önemden payını elbette alıyor. Ramazan ayına huzurlu bir başlangıç yaptık. Değişik iletişim vasıtalarıyla basın yayında, radyo ve televizyonlarda değişik programları izliyoruz. Ufak bir kısmı istisna edilecek olursa, çok seviyeli bir şekilde cereyan ettiğini ve huzurlu Ramazan ayının bu şekilde devam ettiğini söyleyebiliriz.

İletişimdeki baş döndürücü gelişmeleri hepimiz takip ediyoruz. Özellikle görsel alanda ortaya çıkan gelişmeler, internet ortamının sağladığı büyük imkanları hepimiz izliyor ve takip ediyoruz. Dolayısıyla bu alanında kültür ve okuma konusunda önemli bir yer edindiğine burada işaret etmek istiyorum. Bu stantları gezdiğimizde görürüz ki pek çok yerde CD ortamına aktarılmış pek çok yayının, özellikle dini yayınlar konusunda Kur'an-ı Kerim'in okunması, okutulması, öğretilmesi ve pek çok mealinin bir disket üzerinden takibi mümkün hale gelmiştir. Dolayısıyla bu dini bilgilerde doğru ve sahih bilginin ortaya konması çok önemlidir. Çünkü burada yapılacak olan bir yanlışlık, bu inanılmaz iletişim çağında dünyanın her tarafına yayılabiliyor. Ondan sonra da onu düzeltmek, düzenlemek pek de kolay olmuyor.

Yayıncılıkta görsel malzemenin bu denli öne çıkması biraz daha hassas olmamızı elbette gerekli kılıyor. Diyanet İşleri Başkanlığı özellikle son yıllarda yayıncılık konusunda önemli hamlelere imza atmıştır. Gerek nitelik, gerekse nicelik bakımından pek çok yayına imza atıyor ve bu yayınlardan birçoğu sık sık ziyaret ettiğimiz ve orada görmekten gurur duyduğumuz Balkan ülkelerinde, Kafkas ülkelerinde, Türk cumhuriyetlerinde

yoğun bir şekilde buradaki soydaşlarımızı da iletiliyor. Dolayısıyla buradaki yapılan bu yayınların uluslar arası bir planda da önemi olduğuna işaret etmek istiyorum. Bu da bu konuda çok daha dikkatli olmamız gereğine işaret eden planın bir unsurudur.

Yayıncılarımız özellikle son yıllarda teknik imkanların da sunduğu pek çok yeniliklere imza atıyor. Yayıncılık alanı Türkiye’de çok gelişmiş bir alandır. Özellikle biraz önce bahsettiğim iletişimdeki bu inanılmaz gelişmenin, internet olayının da olaya girmesiyle, yayıncılık çok daha önemli bir hal almıştır. Bu da çok daha dikkatli olmamızı gerektiriyor.

Bu fuarın okuma alışkanlığımıza önemli katkılarda bulunduğuna ve bundan böyle de bulunacağına inanıyorum. Biz çok sıklıkla dünya genelinde ortaya

çıkan bir kısım ilmi gelişmelerin; zaten bizim inancımızda, bizim kitaplarımızda mevcut olduğunu söyleme alışkanlığımız vardır. Bu son İsviçre’de yapılan bir önemli deneyin dahi bu açıdan bir değerlendirmesini yaptık. Bunlar zaten biz de vardır dedik. Biz de vardı da biz niye ortaya çıkarmıyoruz da başkaları ortaya çıkardığı zaman onlara atıfta bulunuyoruz. Dolayısıyla bunun üzerinde de düşünmemiz lazım. Madem bizim dinimiz ‘oku’ diye başlıyor, bilime çok önem veriyor, dolayısıyla bu alanlara yoğunlaşmamız ve bu tür uluslar arası buluşları da bizim yapmamız gerekiyor. Bize yakışan bir tavidir bu.

İşte bu ve bundan böyle yapılacak kültür etkinliklerinin okuma alışkanlıklarını çok daha üst seviyelere çıkaracağına ve başkalarının buluşlarıyla değil, kendi buluşlarımızla iftihar edeceğimiz dönemlere ulaşmamızı ben diliyorum. Bu yayıncılık alanında önemli bir etkinlik olan bu fuara katkıda bulunan, katılan bütün yayınevlerini kutluyorum, organizesini yapan herkese şükranlarımı sunuyorum. Amacına ulaşmasını Cenab-ı Hak’tan niyaz ediyorum.

“Her şeyin
en büyük düşmanı
ve bizim
en büyük düşmanımız
BİLGİSİZLİKTİR.”

Ertuğrul Günay
Kültür ve Turizm Bakanı

Bu fuarın Ramazan ayına ve bu güzelim cami avlusuna çok yakıştığını geçen yıl da ifade etmiştim. Ben eskiden bu yana bu fuarın devamlı takipçilerinden birisi olmaya kararınca çalışmıştım. İkinci kez bakan sıfatıyla burada konuşmayı Allah nasip ediyor. Bundan hamt ediyorum.

Bu fuarın gerçekten toplumumuzun gelişmesine, toplumumuzun aydınlanmasına, toplumumuzun bilgiyle gelişmesine yararının, katkısının artarak sürmesini temenni ediyorum. Bizim inancımıza, kültürümüze bilgi çok yakışıyor. Zaten, sanıyorum ki en büyük düşmanımız, her şeyin en büyük düşmanı ve bizim en büyük düşmanımız bilgisizliktir. Ne gelirse başımıza cahillik yüzünden geliyor. Bu yüzden ben toplumu aydınlatma amacı güden bir kurumun girişimleri arasına, böyle bir mabedin çatısı altına, böyle güzel bir aya kitap tanıtmaya, kitap okutma, kitap sevdirme kampanyasının en uygun çalışmalarından birisi olduğunu düşünüyorum. Bu nedenle emeği geçen herkese, Sayın Başkanımız başta olmak üzere, sanıyorum 20-25 yılı aştı 27 yıl oldu, bir geleneğe dönüştü artık bu kitap fuarları, emeği geçen herkesi yürekten teşekkürlerimi sunuyorum.

Bu yıl biz de dünya çapında bir kitap fuarında Türkiye'yi tanıtmaya konusunda bir gayretin içerisindeyiz. Dünyanın en büyük kitap fuarında Almanya'da Frankfurt kitap fuarında Almanya'nın, Avrupa'nın ve bütün dünyanın okur-yazarlarının Türkiye'nin yayın dünyası, Türkiye'nin kitap dünyası çıkacak. Bu yıl Frankfurt Ki-

tap Fuarının 60. yıldönümü ve bu 60. yılla Türkiye onur konluğu olarak katılıyor.

Bundan önceki yıllarda katıldığımız alanın 10 mislinden fazla bir alanda, 500 m. ye yakın bir alanda Türkiye kitaplarıyla, bütün yayın dünyasıyla, bütün yazar dünyasıyla, bütün bilim dünyasıyla bulunmaya çalışacak ve orada sadece kitaplarımızla değil, ayrıca başka geleneksel sanatlarımızla, tezhibimizle, ebrumuzla, hattımızla, aklınıza gelen bütün alanlarda Türkiye'nin kültür birikimini, kültür zenginliğini Frankfurt aracılığıyla, Almanya aracılığıyla, Avrupa aracılığıyla dünyaya tanıtmaya çalışacağız.

Bundan önceki yıllarda bizim yayın dünyamız, farklı alanlarda farklı stantlarda, farklı sunum mekanlarında dünyanın karşısına çıkmış. Geçen yıl uzun bir aradan sonra, ilk kez yayın dünyasının bütün tarafları Türkiye için bir birliktelik sergilediler ve bir araya geldik. Bu yıl bu birlikteliği sergileyeceğiz ve Türkiye yayın dünyasının bütün tarafları hep birliktede Frankfurt Kitap Fuarında bütün renkleriyle Türkiye adı altında Türkiye'nin bütün ilmi zenginliğini, tefekkür zenginliğini, bütün birikimini dünyaya hep birlikte sunmaya çalışacağız.

“Gerilim, kavgâ,
dışlama ve yargılamalar
hep **AZ BİLGİDEN**
ve **BİLGİSİZLİK**
kaynaklanıyor.”

Prof. Dr. Ali Bardakoğlu
Diyanet İşleri Başkanı
Türkiye Diyanet Vakfı
Mütevelli Heyeti Başkanı

27. Kitap fuarının ülkemizdeki bilgi düzeyi-
ne, okuma alışkanlığına yeni bir katkı
olma niyazımı ifade etmek istiyorum.

Fikren de bakarsak kainat ve var oluşun hepsi bü-
yük bir kitap. Akıl edenler, tefekkür edenler için ka-
inatın her bir oluşumu, her bir noktası ibret alacağı-
mız bir çok anlamla doludur. Yüce kitabımız Kur'an-ı
Kerim'de 'Oku' emriyle söze başlar. Bu oku emrinin
muhatası ve nesnesi yoktur. Mutlaktır, hepimize yö-
nelik bir davettir ve sadece bir şartı vardır, o da yara-
tan, sizleri yaratan Rabbinin adıyla, onu zikrederek,
onu hatırlayarak, onun her şeyi yarattığını fark ederek
oku. Tek bir kayıt vardır, onun dışında neyi okursan
oku, aklet, düşün ve kendini tanı, kainatı tanı ve yo-
lunu bul.

Yüce kitabımız Kur'an-ı Kerim'in en önemli isimle-
rinden birisi kitaptır. Kitap deyince Kur'an anlaşılır.

Yine dikkatle bakarsak kainat kitabı ile Kur'an kita-

bı arasında çok büyük paralellik vardır. Aslında kainat kitabının bir özetini Kur'an bize sunmaktadır. Kur'an bize hem kainat kitabını tanıtır, hem bizi tanı-
tır, hem de var oluşun uzun serüvenini anlatır. Böyle olduğu içindir ki İslam me-
deniyeti bir kitap medeniyeti olmuştur. Hem Kur'an'ın getirdikleri etrafında olu-
şan bir medeniyet, hem de Kur'an'ın teş-
vik ettiği okuma, bilgi, bilim ekseninde oluşan bir medeniyet.

Dinimizin açık bilgisi hep İslam me-
deniyetine rehberlik etmiştir. İslam dün-
yasında bireysel inisiyatif, yoruma, içti-
hada büyük imkan tanınmıştır. Ama aynı
zamanda İslam'ın açık bilgisi insanların
yorumlarına belli bir kıvam, belli bir üs-
lup, belli bir metot da kazandırmıştır. Böyle olduğu içindir ki ilk çağdan, ilk
günden itibaren İslam bilginleri hayatın
her alanında çok önemli devasa eserler
vermiş ve İslam medeniyeti tabir yerin-
deyse bir kitap, bir bilgi medeniyeti ol-
muştur.

Biz de Türkiye Diyanet Vakfı olarak,
halkımızın hem bilgiyle buluşmasını
önemsedik, hem kitap dünyasına böyle
bir açılım imkanı sağladık, hem de ülke-
mizdeki okuma düzeyini bir nebze olsun
ileriye götürmeyi arzu ettik.

Ülkemizde okuma düzeyinin, okuma alışkanlığının çok iyi olduğunu söyleyemeyiz. Bunu hepimiz biliyoruz. Bunun gelişmesi için hepimiz elbirliği etmeliyiz. Bu bağlamda küçük bir projemizi paylaşmak istiyorum.

Diyanet İşleri Başkanlığı olarak 10 ciltten oluşan bir küçük kitap seti hazırladık ve din görevlisi kitaplığı adıyla bunu görevlilerimize tanıttık. Halen 40 bini aşkın görevlimiz bu kitapları edindiler. Maliyetine ve kampanya şeklinde verdik. Hedefimiz bütün görevlilerimizin baş ucunda bu kitapların olmasıdır. Bunu önce din görevlilerimizi okumaya alıştırtıyoruz, bunun ikinci ayağı insanımızı, toplumumuzu okumaya alıştırmaktır.

İstiyoruz ki camilerimiz sadece namaz kıldığımız mekanlarımız olmasın. Camilerimiz sosyal, kültürel etkinliklere de ev sahipliği yapsın. Camilerimiz kitap okuma alışkanlığının kazanıldığı, kitapların evlere dağıtıldığı, al götür, oku getir şeklinde bir kampanyanın da merkezi olsun. Buna ülkemizin ihtiyacı var. Niçin? Çünkü din alanında ve her alanda bilgimiz arttıkça, emin olun hoşgörümüz artacaktır, birbirimize saygımız artacaktır.

Gerilim, kavga, dışlama ve yargılamalar hep az bilgidenden ve bilgisizlikten kaynaklanıyor. Böyle olduğu için de her alanda bilgiye ihtiyacımız var. Sadece din alanında değil. Ümit ediyorum ki, inanıyorum ki, hem Ankara'da hem İstanbul'da açtığımız kitap fuarları ülkemizde okuma alışkanlığının kazanılmasına, insanımızın kitapla buluşmasına ve bilgiyi esas alan bir sosyal hayatın, insani ilişkinin kurulmasına bir nebze olsun katkı sağlayacaktır.

Burada 200'e yakın yayın evi binlerce kitabın tanıtımını ve satışını yapacaklardır. Taktir edersiniz Diyanet İşleri Başkanlığı Türkiye'de yazılan bütün kitapların kontrolünü ve denetimini yapma gibi bir sorumluluğa ve imkana sahip değildir. Burada satılan her kitabın ilmi, hukuki sorumluluğu onu satan yayınevlerine aittir. Lütfen her hangi bir kitabı karıştırıp da, her hangi bir kitap içerisinde yer alan bir cümleyle Diyanet İşleri Başkanlığını ve Türkiye Diyanet Vakfını ilzam etmeyiniz. Çünkü bu kitaplar gökten inmiş kitaplar değildir, piyasada olmayan kitaplar değildir. Hemen yanı başımızdaki yayınevlerinde, piyasada bolca bulunan kitaplardır.

Bizim burada amacımız, bunların derli-toplu şekliyle insanımızla buluşturulması ve okuma alışkanlığına bir nebze olsun katkı sağlamaktır. Yoksa burada yazılan her kitabı, satılan her kitabı Diyanet İşleri Başkanlığımız ve Din İşleri Yüksek Kurulumuz onaylamış, altına imza atmış ve katılmış değildir.

Tabii ülkemiz bir özgürlükler ülkesidir, bu özgürlüklere de hepimizin alışkın olması, ifade özgürlüğünü desteklememiz gerekiyor. Yanlış bastırarak ve yasaklayarak değil, geliştirerek ve doğrusunu üretmek önleyebiliriz. Ne kadar doğru yayınları, yerinde yayınları, doğru bilgiyi topluma egemen kılsak, topluma tanıtırsak, yanlış ve kötü olan kendiliğinden ayak çekecektir. Bu itibarla biz yinede sağlıklı bilginin oluşmasında en güvenilir yolu, doğru bilgiyi üretmek, doğru bilgiyi insanımızla buluşturmakta görüyoruz.

Türkiye Diyanet Vakfı olarak, Diyanet İşleri Başkanlığı olarak ve Vakfımızın yan kuruluşları olarak biz 1000'e yakın eser neşrettik. Bunları giderek artıracğız. Biz istiyoruz ki dinimizin aydınlık doğru bilgisi insanımıza kolay ulaşsın ve yayınlarımızın hiç birinin ticari amacı da yoktur. Hepsi kültür hizmetidir, hepsi bilgiyi insanımıza ulaştırma amacını taşıyan bir kamu hizmetidir.

Sultanahmet'de Kitap Şöleni

Türkiye Diyanet Vakfı'nın düzenlediği Kitap ve Kültür Fuarı, 27. kez kapılarını Sultanahmet camii'nde ziyaretçilere açtı. İstanbul Sultanahmet Camii avlusunda düzenlenen törene Diyanet İşleri Başkanı ve Türkiye Diyanet Vakfı Müttevelli Heyeti Başkanı Prof. Dr. Ali Bardakoğlu, İstanbul Müftüsü Prof. Dr. Mustafa Çağrı, Vakfımız Müttevelli Heyeti Üyesi A.Zeki Elturan, Vakfımız Genel Müdürü A.İhsan Sarımer ve çok sayıda kalabalık iştirak etti.

Çeyrek asırdır Sultanahmet Camii avlusunu bir kültür merkezi haline dönüştürme amacını sürdü-

ren Türkiye Diyanet Vakfı, bir kez daha yazarları, yayıncıları, okurları ve ziyaretçileri bir araya getirerek büyük bir organizasyona imza attı. Ramazan ayı boyunca İstanbul ve Ankara'da vatandaşlara şölen havasında kitap ziyafeti sunan Vakfımız, toplumun her kesiminden destek gördü. Çeyrek asrı deviren fuar sadece iki büyük şehrin dışında Edirnedan Erzurum'a kadar Anadolu'nun her köşesine ulaşmayı başardı.

Prof. Dr. Ali Bardakoğlu

Fuarın açılışına katılan Diyanet İşleri Başkanı Prof. Dr. Ali Bardakoğlu, Türkiye’de okuma alışkanlığının yetersizliğinden şikayet ederek, din görevlilerine yönelik 10 ciltlik bir kitap hazırlandığını ve imamlara okuma alışkanlığı kazandırılacağını ifade etti. İmamların vatandaşlara kitap okuma konusunda örnek olmasını planladıklarını anlatan Prof. Dr. Ali Bardakoğlu, “Camiler sadece namaz kılınan mekanlar olarak kalsın istemiyoruz. Camiler, sosyal ve kültürel mekanlar haline gelmelidir. İnsanların gelip camide kitap alıp okuyup teslim ettikten sonra başka bir kitap alabilmesini istiyoruz.” diyerek ne kadar büyük bir sosyal projenin startını verdiğini de ifade etmiş oldu. Diyanet İşleri Başkanlığının amacının sağlıklı bilgileri okurlarla buluşturmak olduğunu vurgulayan Bardakoğlu, insanların doğru bilgiye kolayca ulaşmasını hedeflediklerini kaydetti. Bütün kainatın bir kitaptan ibaret olduğunu ifade eden Prof. Dr. Ali Bardakoğlu, Kuran’ın ise bu yüce kainatın bir özeti olduğunu söyledi. Yazılan her kitabın hayatı anlamada bir mesafe katettiğini anlatan Prof. Dr. Ali Bardakoğlu, “Dinimiz okumaya ve okutmaya büyük önem vermektedir. Biz de camilerdeki kütüphaneleri zenginleştirip halka açacağız. Diyanet ve Vakıf olarak 1000 civarında eser neşrettik. Milyonlarca kitabı Orta As-

ya ve özerk Türk cumhuriyetlerine gönderdik. Oralardan çocukları getirip burada okuttuk. İnsanlar dini doğru kaynağın- dan öğreysin diye İslam Ansiklopedisini hazırlıyoruz. 35. Cilt şuan tamamlandı, yaklaşık 41 ciltte tamamlanacak. İslam dünyasında böyle bir eser daha yok. 20 yıldır devam ediyor. Çok sayıda ülkeden katılım oldu hazırlanırken. Bu konuları önemsememizde tarihten gelen misyonun büyük payı var.” ifadelerini kullandı.

Prof. Dr. Ali Bardakoğlu, bu sözleriyle aslında toplumdaki inanç erozyonuna ve sağlam kaynaklara dayanmadığı için insanların kafasını karıştıran batıl inançlara da dikkat çekti. İslam dünyasında dilden dile dolaşan, bazen de yazılı kaynaklarda yer alan gerçek dışı bilgi ve hadisler bir süre sonra gerçekmiş gibi uygulandığı görülüyor. Ağaçlara çaput bağlamak, havuzlara para atmak, yatırlardan medet ummak gibi pek çok yanlış inanış maalesef hala rağbet görmekte. Diyanetin çok sayıda ülkeden bilim adamını da dahil ettiği İslam Ansiklopedisi bu anlamda büyük önem taşıyor.

Prof. Dr. Mustafa Çağrı

Istanbul Müftüsü Prof. Dr. Mustafa Çağrı da İslam dininin kitaba ve okumaya verdiği öneme değinerek “Günümüzde yeni çıkan kitapları okumayı bırakın, takip etmek bile çok zor hale geldi. Yüz binlerce kitabın sergilendiği fuarlar açılmaya başladı. Türkiye’de kitap, ekmek, çay parasına satılıyor fakat gene de okuyan çok az. Batıda ise kitap fiyatları bizim 3-4 katımız ama herkes okuyor. Bu değişmeli. Bu fuarlarla inşallah ilgi de artacak.” dedi.

Osman Sarıköse

Fuarla birlikte Ramazan ayı boyunca İstanbullular için farklı bir sosyal aktivite imkanı da sunuldu. Aileleri veya arkadaşlarıyla birlikte Sultanahmet ve Kocatepe camii’ni ziyaret edenler Ramazan’ın coşkusu hem mistik hem de kültürel bir atmosferde yaşama imkanı buldu. Türkiye Diyanet Vakfı Fuar Koordinatörü Osman Sarıköse’nin çağrısı adeta fuarın sloganı haline geldi. ‘Ramazan filenize bir de kitap eklemeyi unutmayın’ diyerek kitabı iftarda yemekle aynı tatta bir ikram olarak sunarak dikkat çekti. Sarıköse, “Aile-nizle arkadaşınızla veya öğrenciler okul çıkışı hem kitap fuarını gezip, hem de Sultanahmet’in mistik havasında farklı bir ramazan yaşayabilirsiniz. İftarda nasıl sofranızı donatmak için yiyecek satın alıyorsanız gönlünüzü ve

düşüncelerinizi donatmak için de fuarımıza uğrayarak pazar filenize bir tane kitap eklemeyi unutmayın.” İfadelerini kullandı.

Sarıköse, bir gelenek haline gelen fuar da kitaba ilgiyi artırmak ve toplumda okuma kültürünü oluşturmayı amaçladıklarını belirtti. İlk emri ‘OKU’ olan bir dinin mensupları olarak toplumun kitaba olan ilgisini yetersiz bulduğunu anlatan Sarıköse, “Bize bu kadar geniş yelpazede yayınevinin katıldığı fuarı neden cami avlusunda yaptığımız soruluyor. Geçmişte camiler her zaman ilim, kültür ve sanat merkeziydi. Bugün camilerin sadece ibadet için gidilen bir mabed olmakla kalmaması toplumun her kesiminden insanı hoşgörüyle kucaklayabilmesini amaçladık. Ramazan ayının coşkulu havasından da yararlanarak sanat, kültür, kitap dostlarına yenilerini eklemek için çalışıyoruz. Sadece dini içerikli kitapların satılmasından ziyade her fikrin bir arada kardeşçe yaşaması için farklılıklara önem verildi. Fikirlerin çatışmalarla ve nefretle ifade edilmesini değil okuyarak yazarak saygı kuralları içinde tartışılması hedefleniyor.” dedi.

İmza günleri ve Haremeyn Fotoğraf Sergisi

Her günü ayrı bir etkinlik ile süslenen fuar da Taha Akyol’dan, Yavuz Bülent Bakiler’e, Ahmet Günbay Yıldız’dan Vehbi Vakkasoğlu’na, Engin Noyan’dan Bedirhan Gökçe’ye, Senai Demirci’den İskender Pala’ya kadar çok sayıda yazar kitaplarını imzalayarak okuyucuyla buluştu. Edebiyat, tarih, kültür, medeniyet, felsefe ve din alanında yaklaşık 40 bin kitabın geniş bir okuyucu kitlesine ulaştığı fuar da; Kültür Bakanlığı, Diyanet İşleri Başkanlığı, Türkiye Diyanet Vakfı, M.Ü. İlahiyat Vakfı yayınları da sergilendi.

Diğer taraftan Ankara Kocatepe Camii Fuar alanında fotoğraf sanatçısı Orhan DURGUT tarafından çekilen Kutlu mekan Haremeyn’e ait yaklaşık 29 orijinal fotoğraf fuar süresince ziyaretçilerle buluşturuldu. Türkiye Kitap ve Kültür Fuarı’nda aydınlık yarınlarımızı oluş-

turacak çocuklarımız da unutulmadı. Ankara’da fuar alanı içinde, sadece çocuklara yönelik yayın yapan yayınevlerine tahsis edilen özel stantlarda minik ziyaretçiler, kitap sevgisiyle tanıştı. TDV

f a a l i y e t

Ramazan Etkinliklerimiz

Her yıl Ramazan ayında Kocatepe Camii avlusunu manevi bir atmosfer kaplar. Allah rızası için tutulan orucun, iftar mutluluğuyla eda edildiği Kocatepe Camii avlusunu her akşam iftar vaktinin yaklaşmasıyla binlerce kalabalık doldurmakta, ezan nidasıyla büyük bir sabırla tutulan oruçların iftarı yapılmakta, “Allah razı olsun” duaları göğe yükselmektedir. Fakiri, zengini, genci-yaşlısıyla binlerce vatandaşımıza iftar yemeği hazırlayıp sunmak herhalde meşgalelerin en güzeli olsa gerek. Gün boyu süren hazırlıklar ve çekilen yorgunluklar “Allah razı olsun” dualarıyla yok olup gitmekte ve bir sonraki günün hazırlıkları başlamaktadır.

Her akşam iftar soframıza konuk olan sponsorlarımızın yüzlerindeki mutluluğu görmek ve bu hayırseverlerle gurur duymamak mümkün değil herhalde. Adeta birbirleriyle yarışan, her gün iftar sofrasına katkıda bulunma gayretinde bulunan hayırseverlerimizin bu hayırlarının Yüce Allah katında makbul olmasını ve hayırlarının devam etmesini biz de niyaz ediyoruz. Bu hayır işini onlara yaptıran ne bir baskı ne bir zorlamadır. Bu zaten mümkün de olmaz. Din, inanç ve oruç ibadeti öyle bir güçtür ki; bencillik ve kibri yok edip şefkat ve fedakarlığa dönüştürür, kabalığı giderip duygusallığı getirir, sorumluluk ve birliktelik aşılır. Ra-

mazan ayı ve oruç ibadeti cimriyi eli açık; sabırsızı sabırlı ve tahammüllü insana dönüştüren, insanı nefsiyle mücadelede başarılı kılan, nefsi disiplini eden, paylaşma arzusunu doruk noktasına ulaştıran, hayra vesile olabilecek yetenekleri harekete geçirip ortaya çıkaran manevi bir güçtür.

Biz de Türkiye Diyanet Vakfı olarak bu manevi gücü tüm benliğimizde hissetmekte ve her yıl Ramazan aylarında daha çok vatandaşımıza iftar verme gayreti içerisine girmekteyiz. Her yıl olduğu gibi bu yılda Ramazan ayı boyunca her gün 2000’in üzerinde vatandaşımıza üç ve dört çeşit yemekten oluşan iftar yemeği verme geleneğini sürdürdük.

Bu geleneğimiz, sponsorlarımızın da katkılarıyla uzun yıllar devam edecek ve Kocatepe Camii avlusu Ramazan aylarında yine bu manevi atmosfere sahne olacaktır.

Yardım Faaliyeti

Ramazan ayı içerisinde fakir ve yardıma muhtaç vatandaşlarımıza gıda yardımında bulunmayı bir gelenek haline getiren ve bu faaliyetini hiç ara vermeden yıllardır sürdüren Türkiye Diyanet Vakfı, bu yıl da Ramazan ayı içerisinde fakir ve yardıma muhtaç vatandaşlarımızın sofrasına katkıda bulunmak amacıyla yardım paketi dağıttı.

Bakliyat, yağ, şeker, çay ve muhtelif gıda paketlerinden oluşan yardım kolilerini, daha önceden tespit ettiği muhtaç ailelere ulaştıran Türkiye Diyanet Vakfı, bir Ramazan ayında daha, muhtaçların sofrasına bir lokma yardımda bulunmanın gururunu yaşadı.

Camiler ve Din Görevlileri Haftası

Toplu ibadet yerleri olan camilerimizin ve çevresinin yılda hiç olmazsa bir defa umumi bakım ve temizliğini yapmak vatandaşlarımız arasında birlik, beraberlik ve kardeşlik duygularının yaygınlaşmasını sağlamak, dini ve milli bütünlüğümüzü canlı tutmak amacıyla 1986 yılından itibaren 01-07 Ekim tarihleri arası sadece Camiler Haftası olarak kutlanmakta iken Devlet Bakanlığının onayı ile haftanın ismi “Camiler ve Din Görevlileri Haftası” olarak değiştirilmiştir. Bu yıl 23’ncü Camiler ve Din Görevlileri Haftası, Türkiye genelinde ve yurt dışında değişik etkinliklerle kutlandı.

Ankara Kocatepe Camii Konferans Salonunda düzenlenen törene Devlet Bakanı Prof. Dr. M. Said Yazıcıoğlu, milletvekilleri, bürokratlar ve çok sayıda vatandaş iştirak etti.

Açılış töreninde Devlet Bakanı Prof. Dr. M. Said Yazıcıoğlu ile Diyanet İşleri Başkanı Prof. Dr. Ali Bardakoğlu ve din görevlilerini temsilen bir din görevlisi birer konuşma yaptılar. Törende açılan yarışmalarda dereceye giren din görevlilerine ödülleri de takdim edildi.

Prof. Dr. M. Said Yazıcıoğlu

Devlet Bakanı

Camiler Haftası dolayısıyla, camilerin bizi toplayan, bir araya getirerek birbirimize omuz verdiren, aynı kibleye yönelip bize bir ve eşit olma bilincini aşılayan önemli kutsal mekanlar olduğunu ifade ederek sözlerime başlıyorum.

Caminin kutsal bir mekan oluşu, orada Allah'a ibadet edilmesi ve Allah'ın adının anılmasından dolayı olduğu kadar, tüm insanları bir tarağın dişleri gibi eşit hale getiren manevi bir havasından da kaynaklanır.

Peygamber Efendimizden buyana cami sadece ibadet edilen bir mekan değildir. Pek çok sosyal aktivitenin yapıldığı, toplumu diri ve dinamik tutan mekanlar olarak camiler geçmişte külliyelere dönüşerek, yolcuya yatacak yer, acıkmışa aş, ilim taliplerine bilgi sunmuştur. Bugün de inşa ettiğimiz camilerimiz çocuklarımıza internet hizmeti veren birimleri, kütüphanesi ve diğer müstemilatıyla birer kültür kompleksi gibi doğru ve yararlı bilgiyle gençlerimizi donatan, maneviyatıyla kuşatan yapılar halinde ortaya konmalıdır.

Bu sebeple camilerin yapılmasında belli kriterlerin esas alınması önem arz eder. İnsanımızın tüm alicenaplığıyla bir araya gelerek ve değişik kuruluşlar altında cami yapımına girişmesi gerçekten takdire şayan bir boyuttadır. Fakat yüksek bir medeniyetin temsilcileri olarak, cami mimarisini ihtiyaç, estetik, işlevsellik gibi unsurlar ekseninde ele almamız gereğine önemle vurgu yapmak istiyorum. Bu fiziksel çevrenin insana uyumlu hale getirilmesi prensibine göre hareket etmek anlamına gelir.

Günümüzde buna ciddi anlamda ihtiyacımız vardır. Çünkü tartışmasız Türk-İslam mimarisinin en estetik ve fonksiyonel yapısı olan camilerimiz, estetik yoksunu taş yığınlarla kesinlikle dö-

nüşmemelidir. Cami mimarisi ülkemizde zaman zaman değişik vesilelerle eleştiriye uğrayan bir konudur. Çoğu zaman haklı olan bu eleştirileri dikkate almak gerekmektedir. Cami mimarisini sivil mimariden ayrı düşünme imkanı yoktur. Yani sivil mimaride gelinen nokta cami mimarisini de etkiler. Özellikle son yıllarda sivil mimaride gözlemlediğimiz pek çok olumlu gelişmelere uygun tarz ve üslupların cami mimarisi için de geliştirilmesi büyük önem arz etmektedir.

Gerçekten Vakıflar Genel Müdürlüğümüz tarihi kıymete sahip yurt içinde pek çok caminin restorasyonu konusunda büyük gayretler göstermiş ve başarılı sonuçlar da almıştır.

İftiharla söylemem gerekir ki camilerimiz sadece Anadolu toprağında değil, Balkan ülkelerinde de ecdadımızın yaşadığı, uzun yıllar hükümler olduğu bölgelerde de çok değerli eserler bırakmışlardır. Bu tarihi zenginliğimiz olan eserlerin pek çoğu harap halde bulunmaktadır. Ancak özellikle son yıllarda TİKA adlı, bildiğiniz gibi uluslararası bir kuruluşumuzun Türk İşbirliği ve Kalkınma Ajansının büyük gayretleriyle, özellikle Balkan ülkelerindeki ecdat yadigarı tarihi değerlerimizin restorasyonu hızlı bir şekilde sürmektedir. Oraya gidenler bilir veya gidecekler görecektir, önümüzdeki kısa süre içerisinde oralarda bu tarihi zenginliklerimizin, o haşmetli dönemlerine benzer, asıllarına uygun restore edildiklerini görecektir. Dolayısıyla hem Vakıflar Genel Müdürlüğümüze, hem TİKA Başkanlığına burada bu vesileyle teşekkürlerimi sunmak istiyorum.

Camilerimizi, onları şenlendirecek cemaat olmadan düşünmek elbette mümkün değildir. Camilere giden her insan buranın manevi atmosferinden nasibini az veya çok alır. Camiler sosyal hayatın vazgeçilmez parçası olarak ibadetlerimizde, Kur'an ziyafetlerinde ve bazen sevdiklerimizi ebedi aleme uğurlarken toplandığımız duraklardır.

Şadırvanlarında abdest aldığımız, avlusunda sohbetlere daldığımız, kubbesi altında secde ettiğimiz, bayram sabahlarını kapılardan taşarak hep birlikte salat ve selamlarla karşıladığımız Cuma günü minberdeki hatibin hutbesine kulak verdiğimiz ve hafızların ağzından dökülen Kur'an tilavetiyle ruhumuzu ve dimağımızı beslediğimiz camilerimizi imar etmek inancımızın bir gereği ve Müslümanlığımızın da bir tezahürüdür.

Camiler üstlendikleri görev bakımından bir nevi kamu hizmeti yapan güzide mekanlardır. Bu itibarla 1986 yılından beri Ekim ayının ilk haftasını Camiler Haftası olarak kutlayan Diyanet İşleri Başkanlığımız 2003 yılından itibaren bu zaman dilimini haklı bir biçimde, uygun şekilde Camiler ve Din Görevlileri Haftası olarak kutlamaya devam etmektedir.

Camiler hatırlanmayı hak eden mekanlardır. Bu özel hafta aynı zamanda camilerimizin sorunlarına yönelik çözüm önerileri sunmamız için bir vesile sayılmalıdır. Bu münasebetle camilerimizin imarı ve ihyası konusunda projeler üretilmeli, bu projeleri hayata geçirmek için gayret sarf edilmelidir.

Diğer taraftan camilerimizdeki sağlıklı bir şekilde yürümesi ve doğru dini bilgilerin insanımıza aktarılabilmesi, yetkin din görevlisi yetiştirebilmemize bağlıdır. Bu konuda 90'lı yıllardan başlayan önemli gelişmeler söz konusudur. Ancak eğitim konusunun ciddiyetle ve önemle takip edilmesi gerektiğine burada tekrar vurgu yapmak istiyorum.

Kuşkusuz din görevlilerinin manevi bir boyutu da vardır. Allah'ın dinin yaşanması için gerekli bilgi ve deneyime sahip bir

***“Camiler sosyal hayatın
vazgeçilmez parçası olarak
ibadetlerimizde,
Kur’an ziyafetlerinde ve
bazen sevdiklerimizi
ebedi aleme uğurlarken
toplandığımız duraklardır.”***

kişi olarak din görevlisi topluma rehberlik eden, sevgi, saygı ve toplumsal dayanışma temelinde hizmet eden gönül insanıdır. Din görevlisinin bu görevden tek beklentisi, elbette ki maddi kazanç olamaz. Bu görev beraberinde manevi kazanç ve bereketi de getiren bir sorumluluktur. Eskilerin haklı bir şekilde hademe-i hayrat, yani hayır işlerinin hizmetkarları olarak andıkları din görevlileri, yaptıkları her işte elde ettikleri hayırların ve manevi kazançların elbette ki farkındadırlar.

Kamuoyunun malumu olduğu üzere Diyanet İşleri Başkanlığı mihrap ve minber hizmetlerinde azami hassasiyeti göstermekte, insanların sorunlarını esas alarak İslam’ın sahih kaynakları ile inananları aydınlatmaya çalışmaktadır. Camilerimizi Kur’an kurslarımızdan ve eğitim merkezlerinden ayrı elbette düşünemeyiz. Bunların her biri de Kur’an öğreten kurumlar olarak, beyinleri kadar gönül dünyaları da aydınlanmış pırl pırl insanların yetişmesinde pay sahibidirler.

Günümüzde bilgi ve teknoloji insanlığa yeni ufuklar açmıştır. Buna bağlı olarak hızla gelişen iletişim ve bilişim dünyasının dışında kalan kişilerin başarı elde etme şansları oldukça azalmıştır. O halde din görevlilerimiz gerek alan bilgisine vakıf olma, gerekse çağdaş bilgi ve teknoloji ile donanım bakımından topluma öncülük etme durumundadırlar. Sosyal olaylara kayıtsız, kendi kabuğuna çekilmiş din görevlisi profilinin giderek değişmesi bizi sevindirmektedir. Çünkü küreselleşmiş bir dünyada toplumun bilgisiyle, görgüsüyle ve ahlakıyla temayül etmiş ve hayatın içinde olan din görevlilerine çok daha fazla ihtiyaç hissetmektedir.

Son zamanlarda din görevlilerinin, spor, sanat gibi sosyal pek çok alanda başarı göstermelerinden ve bunun yanı sıra akademik alana olan ilgilerinden büyük bir memnuniyet duymaktayız. Özellikle son yıllarda Diyanet İşleri Başkanlığımızın ilahiyat fakültelerimiz ile sıkı bir işbirliği içinde olması, din görevlilerimizin akademik bir bakış kazanmasında çok olumlu etkiler meydana getirmektedir. Bunun daha da gelişmesinde büyük yararlar vardır. Aynı zamanda Kur’an dili olan Arapça’yı ve en az bir yabancı dili bilmek, artık din görevlilerimiz için bir ideal olmanın ötesinde, bir zaruret halini almaya başlamış bulunmaktadır.

Din görevlilerimizden bu konuda daha fazla gayret istiyoruz. Çünkü dinimiz evrenseldir, hitap ettiğimiz kitle geniştir. Bu vesileyle değerli Başkanımızın da biraz önce ifade ettiği gibi, gerçekten zor şartlar altında, çok nazik ve hassas bir görev gören din görevlilerimizin, özellikle son yıllarda aldığı mesafeyi takdirle karşılıyoruz.

Elbette pek çok sorunlar vardır. Türkiye’de kamu görevi yapan herkesin ciddi sorunları vardır. Hükümetimiz imkanları ölçüsünde bu sorunları aşma konusunda eşit ücret gibi adaletli bir dengeyi sağlama konusunda önemli çalışmalara imza atmıştır. Bildiğiniz gibi bir kısım iyileştirmeler yapılmıştır, önümüzdeki birkaç yıl içerisinde bu iyileştirmelerin devamını hep birlikte göreceğiz.

Diyanet İşleri Başkanlığının en çok ihtiyaç hissettiği kuruluş yasasının, Diyanet İşleri Başkanlığı Teşkilat Yasasını da bu yasama dönemi içerisinde ele alınacağını ve inşallah gerçekleştirileceğini de burada ifade etmek istiyorum.

Din görevlilerimizin gerçekten bu zor şartlar altında, hassas ve nazik görevi büyük ölçüde başarıyla gerçekleştirdiklerini burada gurur duyarak ifade etmek istiyorum ve hepsine teşekkür ediyorum.

Önümüzdeki dönemde elbette din görevlilerimize düşen görev daha da artacaktır. Din yaşanan hayatın her alanıyla ilgilidir. Özellikle son yıllarda çok yoğun bir şekilde sözünü ettiğimiz çevre kirliliği, iklim değişiklikleri vs. gibi konular, gerçekten bundan sonra gündemimizi en çok meşgul edecek konulardır. Her şeyin bir miadı, bir sonu vardır. Dünyanın da mutlaka inancımıza göre bir sonu olacaktır. Bu sonu hızlandırmak için elimizden gelen her şeyi yaptık. Şimdi de bu sonu yavaşlatmak için bir kısım tedbirler peşinde koştuğumuzu hep birlikte biliyoruz. Artık açılan ozon tabakasını kapatmak mümkün olmadığı için, onu genişletmemenin yollarını arıyoruz. Eriyen buzul tabakalarını tekrar yerine koyamayacağımız için bunun sonucunda ortaya çıkan olumsuzluklarla mücadele etmeye çalışıyoruz. Susuzluk konusu, küresel ısınma konusu sonucunda ortaya çıkan kuraklık ve susuzluk, önümüzdeki dönemin en yoğun ilgi alanını oluşturacaktır.

Dolayısıyla bugünden yarına bu konularda, yani hor bir şekilde kullandığımız, eskittiğimiz, belki döneminden önce daha çok eskittiğimiz bu dünyanın biraz daha gelecek nesillere, çocuklarımıza yaşanabilir bir şekilde kalması bakımından, din görevlilerinin toplumu her konuda olduğu gibi, bu konuda da aydınlatma noktasında önemli görevleri olduğuna burada işaret etmek istiyorum. Bu görevi gün geçtikçe, daha duyarlı bir şekilde etkili ve kaliteli bir şekilde yaptıklarını görmekten de ayrıca mutluluk duyuyorum.

Bu duygu ve düşüncelerle, din hizmetlerinin toplumun tüm kesimlerini kuşatan tarzda, daha da geliştirilmesi konusundaki gayretlerin destekçisi olduğumuzu burada ifade ediyor, tüm vatandaşlarımızın ve din görevlilerimizin Camiler ve Din Görevlileri Haftasını kutluyor, hepinizi sevgi ve saygıyla selamlıyorum.

Prof. Dr. Ali Bardakoğlu

Diyanet İşleri Başkanı

Türkiye Diyanet Vakfı

Mütevelli Heyeti Başkanı

Bismillahirrahmanirrahim. Bizleri yüce dinine hadim kılan Rabbimize sonsuz hamdü senalar olsun.

Mihrabında minberinde kendisine varis olmakla iftihar ettiğimiz bunu büyük bir onur kabul ettiğimiz ve bu sorumluluğu yerine getirmeye çalıştığımız Efendimiz Muhammed Mustafa'ya aline, ashabına, ehlibeytine ve bütün peygamberlere sayısız salat ve selam olsun.

Dinlediğimiz ayetlerde Yüce Rabbimiz Allah'ın mescitlerinin imarının en büyük ibadetlerden biri olduğunu bize hatırlatmaktadır. Biz mescitlerin imarı deyince, sadece binanın inşasını değil, ayrıca inşa edilen bina içerisinde sunulan din hizmetinin kalitesini ve bütün insanları kuşatmasını, dinin rahmetinin bütün gönüllere ulaşmasını da kast ediyoruz.

Her ikisi de önemlidir. Evet camilerimizin mimarisi önemlidir, bugüne kadar camilerimiz bize sanatımızın, estetiğimizin, kültürümüzün çok önemli örneklerini getirmiştir. Büyük bir medeniyete mensup olduğumuzu adeta bize ispatlamıştır. Toprak parçasını vatan kılmış, adeta o vatanın mührünü temsil etmiştir. Camilerimizde Müslümanların sanat zevkini, estetiğini görmek, onunla iftihar etmek mümkündür ve biz onu hep iftihar nişanesi olarak taşıyoruz. Bu vesileyle camilerin ecdattan devraldığımız o güzide mirasın imarında, inşasında restorasyonunda büyük hizmetleri geçen Vakıflar Genel Müdürlüğümüze şükranla yad etmek istiyorum. Genel Müdür Yardımcımız burada. Çünkü Anadolu'da ille-re sıkça gidiyoruz, din görevlilerimizle buluşmak için. Her gittiğimiz yerde ecdattan devraldığımız camilerimizin yadigar, önemli emanetlerin ayrı

ayrı imar edildiğini, ihya edildiğini görmenin mutluluğunu yaşıyoruz.

Tabii bize düşen bir görev, bu camilerimizi en güzel şekilde yapmak, sanatın, estetiğin adeta en güzel örneği haline getirmek, bir diğer görevimiz ise caminin içerisinde en doğru görev hizmeti, en sağlıklı bilgiyi vermek, dinin aydınlığında insanları buluşturmak, birleştirmek, gönülleri birleştirmek, duaları birleştirmek ve camileri adeta manevi kalkınmamız için bir merkez yapabilmek. Bu da bizim ortak sorumluluğumuz Başkanlık olarak bizim ağır yükümüz.

Camilerin yapımıyla ilgili önemli sorunlarımız da var. Biz bunları Başkanlık olarak tek tek aşmaya çalışıyoruz. Hep ifade ediyoruz, ecdattan devraldığımız o mimarı çizgiyi kaliteyi, düzeyi günümüzde maalesef koruyamadık. Gönümüz isterki bu kadar teknolojinin arttığı, bu kadar tecrübenin arttığı ve gerimizde bu kadar büyük hatıraların büyük bir mirasın bulunduğu günümüzde ecdadımızın çizgisinin daha ilerisinde eserler bırakalım. Camilerimiz adeta, her yaptığımız bir cami yeni bir mimarı şaheseri olsun.

Biz Diyanet İşleri Başkanlığı olarak bu konuda arzumuzu, çabamızı hep ifade ediyoruz. Ancak hepinizle bir konuyu paylaşmak istiyorum. O da maalesef ülkemizde camilerin yapımında Diyanet İşleri Başkanlığının hiçbir dahli, hiçbir katkısı olamamaktadır. Diyanet İşleri Başkanlığı sadece ve sadece yapılan, inşası tamamlanan camiye din görevlisi atamak gibi garip bir durumla baş başadır. Halbuki daha caminin yerinin tespitinden, mimarisinin tespitine kadar, estetiğinin belirlenmesine kadar, içinin çinisinin, ahşap işçiliğinin seçimine kadar bir çok konuda ülkemizin birikimini devreye katmak ve en güzel eseri meydana getirmek zorundayız.

Yine bir arzumuzu, bir düşüncemizi sizinle paylaşmak istiyorum. Gönümüz istiyor ki artık cami avlumuzda din görevlimizin lojmanı olmasın, din görevlimiz toplumun içinde yaşasın, komşuları olsun ve cami avlusunda kadınlarımızın, çocuklarımızın gençlerimizin buluşacağı mekanlar olsun. Camiler sadece Cuma günleri insanların toplandığı mekanlar olmak yerine, camiler toplumun birleştiği, bütünleştiği, çocuklarımızın, gençlerimizin, kadınlarımızın sosyal, kültürel etkinlik yaptığı, buluştuğu mekanlar da olmalı. Adeta biz camilere daha aktif bir fonksiyon, işlev vermeliyiz, sosyal ve kültürel hayatımıza daha önemli katkılar sağlamalı.

Yine sizinle bir konuyu paylaşmak istiyorum. Özellikle basın mensuplarıyla. Değerli basın mensupları; camilerde toplanan bütün paraların Diyanet İşleri Başkanlığı tarafından toplandığı gibi bir yanlış algılama var toplumda. Biz camilerden para toplanmasını ve din görevlimizin sürekli her vaazın her güzel konuşmasının akabinde para istemesini doğru bulmuyoruz. Bunu din görevlimizin itibarını, yapılan vaazın etkinliğini azaltıcı çok arzu etmediğimiz bir durum olarak görmekteyiz. Lütfen siz de bu konuyla ilgilenin, cami avlusunda toplanan paranın tamamı Diyanet İşleri Başkanlığının bilgisi, onayı ve organizasyonu altında toplanan paralar değildir. Biz çok nadir durumlarda ihtiyaç olduğu vakit, onu da mevzuata uygun olarak, kanunlara uygun olarak camilerde ortaklaşa kampanya açıyoruz ve onu da son kuruşuna kadar yerine ulaşmasına dikkat ediyoruz, o sorumluluğu üstleniyoruz. Ama ülkemizde bu konuda da ciddi bir derlenip, toparlanmaya ihtiyaç vardır.

**“İnsanoğlunun hırsı,
bencilliği, çoğaltma ve
çoğalma arzusu,
ötekinin omzuna basarak
yükselme ihtirası,
ülkelerin sorumsuzca ve
bencil davranışları
dünyayı yaşanmaz hale getirmiştir.”**

Tabii din görevlimizi bu konuda sorumlu tutmak ve cami avlusunda toplanan bütün paraların denetimini din görevlimize vermek, ona karşı da haksızlık olur. Çünkü genellikle caminin yönetimi deyince, bugüne kadar caminin dört duvarı arasındaki ifası anlaşılmıştır.

Açılıştan dinlediğimiz ayetlerde Yüce Rabbimiz; camilerin Allah'ın mescitlerinin imarının çok büyük bir ibadet olduğunu bize hatırlattı ama ondan sonra gelen ayet çok daha farklı bir boyuta dikkatimizi çekti. Asıl hizmet camileri yapmak değil, asıl hizmet minareleri yükseltmek değil, asıl hizmet ve asıl ibadet; onun içerisinde Allah'ın yüce dinini insanlara ulaştırmak, Peygamber Efendimizin davetini, o rahmet elçisinin çağırısını insanların gönüllerine ulaştırmaktır.

Bizim görevimiz budur ve bu ulvi görevi de din görevlilerimiz yerine getirmektedir. Bizim geleneğimizde din görevlisinin adı hademe-i hayrattır. Din adamı tabiri bizde yoktur. Din insanı tabiri yoktur. Bizde İslam dinin çok önemli bir özelliği, kul ile Allah'ın arasına kimsenin girmeyişi ve bireyin, ferдин Yüce Rabbimizin hitabıyla birebir muhatap oluşudur. Bizim görevimiz araya girmek değil, insanların dindarlıklarına tahakküm etmek değil, sadece ve sadece Yüce Rabbimizin insanlığa ulaştırdığı, Peygamber Efendimizin tebliğ ettiği hakikatleri insanlara yansıtmaktır. Biz gücümüzü, otoritemizi, itibarımızı sunduğumuz bilginin sahihliğinden, sunduğumuz din hizmetinin doğruluğundan alınız.

Bu itibarla da ben, huzurunuzda değerli Bakanım; bütün din görevlilerimi tebrik ediyorum. Gerçekten aşkla, şevkle, hiçbir dünyevi gaile peşinde koşmaksızın, din hizmetini yerine getirmenin sorumluluğunu taşıyorlar. Sorunları yok değil mi? Var. Yaklaşık olarak 81 ilimizin büyük çoğunluğuna, 70 den fazlasına gitim, gitmekteyim ve orada din görevlilerini birebir dinliyorum. Her biri açıkça eleştirilerini, katkılarını, değerlendirmelerini yapıyorlar ve adeta toplumsal aidiyet, kurumsal aidiyet, kurumsal kimlik oluşmasında çok önemli bir buluşma olarak görüyorum. Orada hepsinin de ortak talebi, ortak çabası; iftiharla bunu sizinle paylaşmak isterim. Daha iyi din hizmeti sunmanın gayretidir. Özlük haklarıyla ilgili talepleri, lojmanla ilgili talepleri hep ikinci, üçüncü, dördüncü sırada yer almaktadır. Bütün din görevlilerimi adeta topluma daha iyi din hizmeti sunmanın gayreti içinde görüyoruz ve bu Türkiye için, ülkemiz için iftihar edilecek bir tablodur. Bu sebeple de ben bütün din görevlilerimi bu hafta vesilesiyle tebrik ediyorum.

Tabi biz din hizmeti deyince sadece caminin dört duvarı arasında kalan ezanı, Kur'an okumayı, ibadeti, namazı kastetmiyoruz. Din hizmeti hayatımızın her alanını kuşatan, 24 saatimizi dolduran, nerede acımız, nerede ıstırabımız, nerede bir sıkıntımız varsa, ona kendi açısından çare üreten, din yönüyle katkı sağlayan bir geniş rahmet ağıdır.

Birkaç yıldır sosyal açımlı din hizmeti üzerinde durmaktayız. Bunu bütün din görevlilerimiz adeta prensip ve gaye edinmiştir. Ne demek sosyal açımlı din hizmeti? Mahallemizde, köyümüzde bacası tütmeyen evimiz varsa, kimsesizimiz varsa, yoksulumuz, yoksunumuz varsa, onun yanında olmak din hizmetinin elbette önemli bir parçasıdır. Okula gidemeyen, okuyamayan veya kız olduğu için okutulmayan insanımız varsa ona sahip çıkmak, onu okutmak, onun eğitim masraflarını üstlenmek, elbette din hizmetinin önemli bir parçası olmalıdır.

Kadınlarımıza karşı şiddet uygulanıyorsa, kadınlarımıza karşı ayrımcılık varsa, kadın hakları konusunda gerekli mesafeyi alamamış isek, bu konuda toplumsal bilinci oluşturmak bizim görevimizdir. Bu konuda biz de elimizden geleni yapmalıyız. Her şeyi biz yapmalıyız demiyorum ama biz de üzerimize düşeni yapmak zorundayız. Onun için aileye yönelik, kadınlara yönelik dini rehberlik bürolarımız çok büyük bir özveriyle çalışmaktalar.

Sadece bu değil, değerli Bakanımız ve Çevre Bakanımız ile bir protokol ile geçtiğimiz aylarda, ağaçlandırma ve çevre bilinci konusunda ortak bir çabaya başladık. Cami avlusundan başlayarak, köyün meydanından başlayarak toplumda çevre bilincinin oluşmasını biz önemsiyoruz. Bu da bizim katkı sağlayabileceğimiz bir alandır. Bakınız bugün dünya sadece ekonomik değil, aynı zamanda bir çevre kirliliği ile ve Allah'ın verdiği nimetlerin sorumsuzca kullanılmasının acı sonuçlarıyla karşı karşıyadır. Bütün yaşadıklarımız; suların, okyanusların kirlenmesi, akarsularımızın kirli akması ve diğer her türlü coğrafi, fiziki sıkıntılar Allah'ın bize bir cezası değil, insanların kendi elleriyle ürettiklerinin kendine dönmesi sonucudur.

Allah bize içinde yaşayabileceğimiz cennet gibi bir dünyayı, mutlu olacağımız sayısız nimetleri vermiştir. Ama biz insanoğlunun hırsı, bencilliği, çoğaltma ve çoğalma arzusu, ötekinin omzuna basarak yükselme ihtirası, ülkelerin sorumsuzca ve bencil davranışları dünyayı yaşanmaz hale getirmiştir. Onun için de biz din görevlileri olarak, hademe-i hayrat olarak dinimizin ibadet anlayışını çok geniş bir çerçeve ile, geniş bir açıyla ele almasının bir sonucu olarak, biz din hizmetini bütün bu alanlarda, bizim de

söyleyeceğimiz bir sözüm var diyerek, bu alanlarda sorumluluk üstlenme olarak görüyoruz.

Elbette bunları çözecek yegane kişi ve kurum biz değiliz. Herkes elini taşın altına koymak ve herkes bu sorumlulukta bir pay almak zorundadır. Artık dünyada paylaşılan sorumluluk denilen bir kavram gelişmiştir. Her kurum, her kişi kendi imkanlarına göre insanlığın ortak sorunlarına çare üretmek zorundadır. Din görevlilerimizi bu açıdan da son derece fedakar, son derece bilinçli görmenin mutluluğunu sizinle paylaşmak istiyoruz.

Söz gelimi Van'da bütün Diyanet üst yöneticileri toplandık, kadın hakları konusunda, kız çocuklarının erken yaşta evlendirilmesinin doğru olmadığını açıklayan, ikinci evliliklerin kadın hakları açısından bir çok sıkıntıya yol açtığını ifade eden, kız çocuklarına karşı ayrımcılığın doğru olmadığını, kadınların ikinci sınıf insan muamelesi görmesinin dinimize asla uygun olmadığını açıkça ifade eden bir deklarasyon yayınladık. Geçtiğimiz birkaç yıl içerisinde camilerimizde bu konularda önemli bir bilinç oluştu ve camilerimizde din görevlilerimizin üstün gayretleri, toplumsal zihniyet dönüşümünün önemli merkezlerinden birini oluşturdu. Bu itibarla sosyal açılımlı din hizmeti, her halde üzerinde çok daha durmamız gereken bir konu.

Okuma kampanyaları başlattık. Artık din görevlilerimizin hem okuyan, hem okutan görevli olmasını istiyoruz. Okuyan görevli olmaları gerekiyor ve bu yoldayız. 40'ını aşkın din görevlimiz özel olarak hazırladığımız din görevliliği özel kütüphanesini edindiler ve o kitapları harıl harıl okuyorlar ve her gün yeni bilgi ediniyorlar. Cemaatine bu heyecanı aşıyor ve her bir camimizin aynı zamanda okuma kampanyası için önemli bir merkez olmasını, toplumumuzun okumaya alıştırılmasını ve bilginin egemen olmasını arzu ediyoruz.

Bizi bilgi derleyip toparlayacaktır. Aramızda, toplumumuzda ne kadar yanlış varsa, ne kadar din adına üretilen bidatler, hurafeler, yanlış anlayışlar, istismarlar varsa, din adına konuşmaların ölçüsünün kaçtığı bir toplumda derlenip toparlanma ihtiyacı varsa, bunu bize bilgi sağlayacaktır. Bilginin olmadığı yerde duygular, sanat ağırlıklı konuşmalar, hatta dinin reyting aracı haline getirilip şov ağırlıklı programlar öne çıkıyor. Böyle olduğu için de biz bilginin egemen olmasını ve bilginin çatısı altında buluşmayı önemsiyoruz. Okuma ve okuma kampanyaları ve toplumun din konusunda bilgilenme çabaları bu açıdan da önemli.

Özlük haklarının gelişmesi konusunda huzurunuzda değerli Bakanımıza ve Diyanet İş-

leri Başkanımıza Mustafa Said Yazıcıoğlu Hocamıza huzurunuzda teşekkür ediyorum. Gerçekten hem kendisinin, hem hükümetin; din görevlilerimizin özlük hakları konusunda mesafe almaları gerektiği konusunu defalarca dile getirmiştir, gereken çabayı göstermektedir. Bu yapılanlarla yetinmeyeceğini de ben biliyorum. İmkanlar ölçüsünde, mali program ölçüsünde din görevlilerimize hak ettikleri özlük haklarının verilmesi konusunda çabalar devam edecektir. O konuda büyük bir iyimserlik içerisindeyim. Biz ilave bir hak değil, emsaline denk bir hak istemek durumundayız. Zaten fazlasını istemek bize yakışmak. Ama biz hiçbir zaman özlük haklarını birinci meselemiz yapmadık. Biz özlük haklarının hiç olmadığı dönemlerde yürütmüş bir neslin torunlarıyız. Allah'a hamt olsun bugüne kadar din hizmetleri hiçbir zaman fetret dönemi yaşamamıştır. Her hal ve şart içerisinde din hizmetleri topluma sunulmuş, ezanlar okunmuş, insanlara dinin rahmeti ulaştırılmıştır. Bu bakımdan da bugüne kadar içinde yaşadığı şartlara aldırış etmeksizin fedakar bir şekilde topluma din hizmeti sunan bütün ecdadımızı, din görevlisi geçmişlerimizi rahmetle, minnet, şükranla anıyorum.

İnanıyorum ki bizim neslimiz ve bizden sonraki nesiller bu ağır sorumluluğu en iyi şekilde ifa edecek ve bu bayrağı daha ileri noktalara götürecektir.

Bu hafta hem camiler konusunda, hem din görevlilerimiz konusunda yeniden düşünmemiz, onların önemini kavramamız, camiler ve din görevlimizin vereceği hizmeti toplumsal birlik bütünlüğümüzün önemli bir kıymetli taşı olarak görmenin zamanıdır. Gerçekten camilerimiz ismine uygun bir şekilde toplayan, bileştiren mekanlardır. Bizim milletimizin bir farkı da burada. Diğer İslam ülkeleri namaz kılınan mekanlara mescit derler. Bizim milletimiz ise cami demistir. Toplayan, birleştiren, bütünleştiren, hiçbir ayırım gözetmeksizin her insana kapı açan mekan demektir. Zaten bizim ülkemizde, biz herkese kucak açmayı, herkese eşit mesafede yakın olmayı, din hizmeti ve dini sorumluluğun bir parçası görmekteyiz. 70 milyon insanımız içerisinde sırt döneceğimiz, vazgeçeceğimiz bir fert yoktur. Hepsı bizim insanımızdır, hepsine din hizmetini sunmayı, hepsine dinin aydınlık bilgisini ulaştırmayı önemli bir ödev görmekteyiz.

Diyanet İşleri Başkanlığı bu milletin diyanetidir, devletimizin, Cumhuriyetimizin çok temel bir kurumudur. Biz bu bilinçle hareket ediyoruz. Bu itibarla bizde siyasetin, bizde ideolojinin, bizde kamplaşmanın, bizde mezhep-meşrep ayırımının hiç yeri yoktur. Bizim gönül dünyamız çok geniştir, herkese eşit mesafede olmayı biz Peygamber Efendimizden aldığımız bir emanet olarak görürüz.

Başkanlığımızın davetlisi olarak Batının Katolik dünyasının önemli simalarından birisi, Avusturya Dini Lideri, Kardinali ziyaret etti ve onunla birlikte ortak basın toplantısı yaptık. Genel bir durum değerlendirmesi yaptık. Yaptığımız konuşmaların hiç birisi ekonomik krizin dini yorumu değildir. Biz nerede duracağın bilen, hangi alanda konuşmasını bilen bir kurumuz.

Ekonomik kriz varsa, şehirleşme kötü gidiyorsa, toplumda sosyal, ekonomik sorunlar varsa, bir ülkede siyasi katılım yok, demokrasi gelişmemişse bunların çözümlerini kendi alanlarında aramalıyız. Yok manevi ve ahlaki gelişme olursa, dünyanın bütün sorunları çözülür gibi bir genelleme yapamayız.

***“Hırslarımızın mağlubu olmazsak,
nefislerimizin altında kalmazsak,
aslında bu dünya
herkesin mutlu olacağı
kadar geniş ve güzel.”***

Bu itibarla da biz ekonomik krizin dini yorumunu yapmayız. Ancak insanlara zaman zaman hatırlatmalar yaparız. Yaptığımız bir hatırlatmadır, kriz yorumu değildir. Ekonomik krizin çözümü yine kendi içinde aranacaktır. Kaldı ki; bir konuyu sizinle paylaşım. Bir din bilginini açısından, din zaviyesinden büyük sermaye şirketlerinin, uluslar arası sermayenin güçlenmesiyle, krize girmesi arasında bir fark yoktur. Belki sermaye gözüyle bakarsanız, uluslar arası büyük şirketlerin, o gökdelenlerde yaşayıp, yolda yürüyen insanları karınca gibi gören ve dünyaya tahakküm eden şirketlerin sermayelerini ikiye, üçü katlamaları sermaye açısından büyük kazanç, zarar etmeleri büyük bir kriz olabilir. Ama bizim açımızdan olayın değerlendirilmesi farklıdır. Biz dünyaya Allah'ın bize verdiği hikmet gözüyle bakmayı önemseriz.

Bizim dediğimiz şudur: Allah bize dünyayı üzerinde yürümemiz için yarattı, üzerinde olmamız için yarattı. Ama biz dünyayı iyi algılayamazsak, madde peşinde koşmayı, çıkar peşinde koşmayı yaratılışımızın tek amacı haline getirirsek, dünyanın üzerinde olmayız, dünyanın altında kalırız. Onun için insanlığın, Kur'an'ın sorduğu şu soruya cevap araması gerekiyor. Kur'an bize bir soru soruyor. Ey insanlık nereye koşuyorsunuz, nereye gi-

diyorsunuz? İşte Kur'an'ın sorduğu, dinin sorduğu bu soru aslında çok anlamlı bir sorudur. Bizim hem dünyayı, hem ukbayı, hem maddeyi, hem manayı bir arada düşünmemiz, o dengeyi kurmamız, dünyayı önemsememiz, ama dünyanın geçici olduğunu, paylaşmanın en büyük mutluluk olduğunu bilmemiz gerekiyor. Ama bugün maalesef paylaşmadan ziyade, daha çok benim olsun arzusu, daha fazla kazanma hırısı, bencillik, ihtiras daha öne çıkmış durumdadır. İnsanlık ne çekiyorsa, hep Kur'an'ın tabiriyle kendi yapıp ettiklerinin sonucunu çekmektedir.

Hırslarımızın mağlubu olmazsak, nefislerimizin altında kalmazsak, aslında bu dünya herkesin mutlu olacağı kadar geniş ve güzel. Ama insanoğlu kendi dünyasını kendine cehennem ediyor. Allah'ın verdiği sayısız nimetleri hoyratça kullanıyor ve kendi ayağına pranga oluyor, kendi tüketim hırısı. Bu itibarla biz sadece ve sadece insanlara dinin bize verdiği hikmet gözüyle uyarı yaparız. Onun dışındaki alanlara insanlar kendi çabalarıyla, kendi akıllarıyla çekeceklerdir.

Ben ülkemizin her türlü afetten, her türlü krizden, her türlü sıkıntıdan uzak kalmasını dileyerek, birliğimizin, beraberliğimizin, huzurumuzun hep daim olmasını niyaz ederek, din görevlilerine huzurunuzda ayrı ayrı teşekkür ederek sözlerimi bitirmek istiyorum.

TDV

Sultanım Efendim

Yolcular deęiřti yollar deęiřti,
Sultanım, Efendim hep senden sonra
Niyetler hedefler, kollar deęiřti
Sultanım, Efendim hep Senden sonra

Aęaęlar, ağtıği çiçeğe dargın
Kalemler, yazdığı gerçeğe dargın
Terazi, tarttığı ölçeğe dargın
Sultanım, Efendim hep Senden sonra

Kalmadı dostlarda vefadan eser
Nefis, keser gibi kendine keser
Tabipte, devada turedi ülser
Sultanım, Efendim hep Senden sonra

Fil yükünü karıncaya ektirdik
Kabuęun ssnde özü yitirdik
Güzellięi estetikle bitirdik
Sultanım, Efendim hep Senden sonra

Sevda iekleri boynunu büktü
Hasret fidanları yaprağın döktü
Gönül baęlarına kasvet kt
Efendim, Sultanım hep Senden sonra

Dedikodu günlük aşımız bizim
Kardeř kanı döker taşımız bizim
Yalan dolan krlı iřimiz bizim
Efendim, Sultanım hep Senden sonra

Doğru söyleyeni kovduk řehirden
Tarla, tohum mit kesti nehirden
Hasta řifa umar oldu zehirden
Sultanım, Efendim hep Senden sonra

El-Emin Sen idin yer gök bilirdi
Kaybeden bulmaya Sana gelirdi
Pusula şaşırdı akıl delirdi
Sultanım, Efendim hep Senden sonra

Seninle ilenin tadı başkaydı
Yokluęun, yoksulun adı başkaydı
Yanlışa, ayaktan önce baş kaydı
Efendim, Sultanım hep Senden sonra

Mehmet CENGİZ

Beyky Beldesi
Merkez Camii İmam-Hatibi
DÜZCE

İSAM'dan HABERLER

Meşrutiyet Aydınlarının “Din Algısı” İSAM’da Tartışıldı

1908 Jön Türk “devrimi”nin 100’üncü yılını doldurduğu günlere rastlayan Temmuz ayında, II. Meşrutiyet dönemi aydınlarının “din algısı” İSAM’da yapılan bir toplantı ile ele alındı. Fatih Üniversitesi’nden Prof. Dr. Tufan Buzpınar’ın moderatörlüğünü yaptığı toplantıda İSAM araştırmacılarından Dr. Enes Kabakçı “Ahmed Rıza Bey’in Din Algısı”; Fatih Üniversitesi’nden Yrd. Doç. Michelangelo Guida ise “Said Halim Paşa’da Din Algısı” konulu tebliğleri sundular. Tebliğleri sırasıyla Princeton Üniversitesi’nden Prof. Dr. Şükrü Hanioğlu ve Marmara Üniversitesi’nden Prof. Dr. İsmail Kara değerlendirdi.

İlk konuşmacı Dr. Enes Kabakçı, Jön Türk hareketi içinde önemli bir yere sahip olan Ahmed Rıza’nın din olgusuna ve özellikle de İslâm’a nasıl baktığını ele aldı. Buna göre nesiller boyu devlet hizmetinde bulunmuş bir aileye mensup olan Ahmed Rıza, Batı tarzı bir eğitim aldıktan sonra devlete hizmet geleneğini Osmanlı bürokrasisinde yer alarak değil “devleti kurtarmak” amacıyla muhalefet saflarına katılarak sürdürmüştür. Jön Türkler’in lideri olarak Paris’te bulunduğu yıllarda özellikle sömürgecilğe karşı çıkması ve Os-

manlı İmparatorluğu’nun bütünlüğünü savunması nedeniyle pozitifizmi benimsemiştir. Kabakçı Ahmed Rıza’yı “çöken bir imparatorluğu kurtarmak için gayret sarfeden buhran dönemi aydını” olarak niteledi.

Tebliğ müzakere eden Prof. Dr. Şükür Hanioglu Ahmet Rıza'nın Genç Osmanlılar ile Jön Türkler arasında bir köprü olduğunu, gerek ait olduğu sosyal çevre, gerekse aldığı eğitim bakımından tipik bir Jön Türk olmadığını belirtti. Hanioglu'na göre, din sorununu aşarak Batı'yla nasıl eklemlenebileceği üzerinde düşünen Ahmed Rıza çareyi "İnsanlık Dinini"nde bulmuştur. Bu anlamda, Ahmed Rıza pozitivist bir İslâm yaratmayı hedeflemiş fakat bunun toplumsal düzeyde imkansız olduğunu kestirememiştir.

Yrd. Doç. Dr. Michelangelo Guida tebliğinde, sadrazamlığa kadar yükselen Said Halim Paşa'nın düşüncelerinin şu şekilde özetledi: "İslâm dünyasının geriliğinin nedeni ahlaki değil iktisadidir"; "İslâm modernizme karşı değildir"; "İslâm modernizmi mümkündür".

Prof. Dr. İsmail Kara ise Said Halim Paşa'nın eserlerini ana dili olan Arapça'da değil Fransızca olarak kaleme aldığına altını çizdi. Kara, Said Halim Paşa'nın eserlerini okurken satır aralarına özellikle dikkat edilmesi gerektiğini belirtti. Ona göre, Paşa'nın kitaplarında sloganik ifadeler bulunmaz, fakat eserleri belirli bir tarih perspektifinden yoksundur.

"HAREMEYN FOTOĞRAFLARI" Sergisi Açıldı

Türkiye Diyanet Vakfı ve İSAM'ın işbirliği ile düzenlenen "Haremeyn Fotoğrafları Sergisi" 14-30 Eylül 2008 tarihleri arasında Türk ve İslâm Eserleri Müzesi'nde açıldı.

Bilindiği gibi İSAM, 1988 yılından bu yana Türkiye Diyanet Vakfı'yla bağlantılı olarak *TDV İslâm Ansiklopedisi*'nin yayımlanmasının yanı sıra Türk ve İslâm dünyasının tarihî ve kültürel mirasını araştırma, din ve İslâm ilimleri dallarında çalışan araştırmacıları destekleme, kütüphane hizmetleri sunma, akademik toplantılar tertip etme gibi faaliyetlerde bulunmaktadır. Akademik ve kültürel yayınlarıyla da bilinen İSAM, "Haremeyn Fotoğrafları" konulu sergiyle, bu kez de farklı bir organizasyona imza atmıştır.

Açılışını Diyanet İşleri Başkanı ve Türkiye Diyanet Vakfı Mütevelli Heyeti Başkanı Prof. Dr. Ali Bardakoğlu, Suudi Arabistan'ın Ankara Büyükelçisi Muhammed El Hüseyinî, İSAM Başkanı Prof. Dr. Akif Aydın, İstanbul İl Kültür ve Turizm Müdürü Ahmet Emre Bilgili ve Eminönü Belediye Başkanı Nevzat Er'in birlikte yaptığı bu sergi, hava fotoğrafçılığı dalındaki başarılarıyla tanınan Orhan ve Fatma Durgut çiftinin özel bir çalışması. Farklı tekniklerle havadan çekilen bu fotoğraflar İslâm tarih ve coğrafyasının en

eski şehirleri olan Mekke ve Medine'den değişik kareler içermekte. 45 fotoğraftan oluşan sergide Mekke ve Medine şehirlerinden muhtelif görüntülerin yanı sıra Arafat, Hira, Sevr Dağları, Müzdelife gibi coğrafi yerler dışında Mescid-i Kuba, Kibleteyn Mescidi, Mescid-i Nemire, Aişe Mescidi, Zübeyde Su Kanalı gibi mimarî yapıların görüntüleri de bulunmaktadır.

İSAM, Türkiye Diyanet Vakfı, Kültür Bakanlığı, Türk ve İslâm Eserleri Müzesi ve Durgut çiftinin çalışmaları sonucu ortaya çıkan bu serginin İslâm alemi için özel bir zaman dilimi olan Ramazan ayına rastlaması da ayrı bir önem taşımaktadır. Açılıştaki kısa bir konuşma yapan Diyanet İşleri Başkanı Prof. Dr. Ali Bardakoğlu 2007 Ocak ayında Medine'de açılan "İstanbul Camileri" konulu fotoğraf sergisini de hatırlatarak İslâm medeniyetinin çok büyük hazinelere sahip olduğunu vurguladı. Bardakoğlu ayrıca yeni hedeflerinin Kahire, Bağdat, Şam, ve Buhara gibi kentlerin fotoğraflarını da çekirmek ve sergilemek ve bu İslâm şehirlerini dünyaya tanıtmak olduğunu ifade etti. İslâm kültürüne yeni bir hizmet numunesi olan bu sergi 14-30 Eylül 2008 tarihleri arasında 15 gün süreyle açık kaldı ve birçok sanat-sever tarafından gezildi.

2008-2009 İSAM Akademik Yılı Seminerleri Başladı

Bu yıl 20 Ekim-26 Aralık 2008 tarihleri arasında gerçekleştirilecek olan İSAM güz seminerlerinde Dr. Casim Avcı, "Hz. Peygamber'in Risâlet Öncesi Hayatı", Dr. Mehmet Boynukalın "Fıkıh Usulü Literatürü", Dr. Nuri Tınaz "Küresel Dünyada Dinin Değişen Yüzleri-Yeni Dinî Akımlar", Doç. Dr. Adnan Aslan "René Descartes'tan Martin Heidegger'e Batı Felsefesi Metinleri IV: Tercüme, Tahlil ve Eleştiriler", Doç. Dr. Şükrü Özen "Klâsik Metinler: Âdâb-ı Bahs Okumaları" ve Dr. Mehmet Ali Sarı "Kur'ân-ı Kerim'in Tilâvet Teknikleri" konulu seminerler vermektedir. Detaylı bilgi için www.isam.org.tr adresini ziyaret edebilirsiniz.

İSAM YAYINLARI

İslâm Araştırmaları Merkezi'nin (İSAM) Ansiklopedi, akademik araştırma, ilmî toplantı gibi faaliyetlerine yeni çehresiyle İSAM Yayınları da eklendi. İSAM Yayınları "din ve İslâm" başlığı etrafında toplanabilecek konuları "araştırma-inceleme, sempozyumlar-paneller, doktora tezi, kaynak eser, arşiv katalogu, temel kültür dizisi, yabancı dil ve süreli yayın" alt başlıklarında yayımlama düşüncesiyle ortaya çıkmıştır. Genelde "din", özelde "İslâm" üzerine yapılan araştırmaların ilmî ve metodik olması, modern insanın bu konulara ilişkin bilgisi kadar yaklaşımını da etkilemektedir. Buna bağlı olarak yapılan çalışmaların güvenilirliği kaynak açısından olduğu kadar okuyucu için de önemli bir kriterdir.

İSAM araştırmacılarının akademik bir anlayışla hazırladıkları bu yayınlar, şimdilik Türkiye geneline ve Türkçe konuşulan Türk cumhuriyetlerine yöneliktir. Konu ve metot bakımından özgünlük, dil bakımından sadelik ve anlaşılabilirlik, ilmî bakımdan doğruluk ve tutarlılık gibi özellikler göz önünde bulundurularak hazırlanan kitaplar büyük ilgi görmektedir.

Sekiz ayrı diziden oluşan İSAM Yayınları'nın ilk dizisi **Temel Kültür Dizisi**'dir. Bu dizideki eserler alanının uzmanları tarafından tarihî derinlik ve güncel perspektifle hazırlanmakta, gerek duyulduğunda *TDV İslâm Ansiklopedisi*'ndeki ilgili maddeler kitaplaştırılmaktadır.

Doktora Tezleri Dizisi, İSAM araştırmacılarının doktora çalışmalarından oluşmaktadır.

Araştırma-İnceleme Dizisi'nde çeşitli branşlara mensup akademisyenlerin araştırmalarına yer verilmektedir.

Sempozyumlar-Paneller Dizisi, İSAM bünyesinde gerçekleştirilen ulusal

ve uluslararası katılımlı ilmî toplantılarda sunulan bildiri ve müzakereleri içermektedir.

Kaynak Eserler Dizisi, İslâmî ilimlerin henüz basılmamış temel kaynakları arasında yer alan yazma eserleri ilim dünyasının istifadesine sunmayı amaçlayan tenkitli neşirlerden oluşmaktadır.

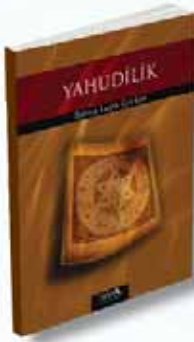
Tezler Dizisi, çeşitli üniversitelerde ilâhiyat ve sosyal bilim alanlarında yapı-

lan doktora tezleri arasından Yayın Kurulu tarafından seçilenlerin yer alacağı dizidir.

Arşiv-Katalog Dizisi, ilim dünyasının indeksi konumundaki arşiv belgelerine ait katalogları yayımlamayı hedef alan bir dizidir.

Yabancı Dil Yayınları, yurt dışında hazırlanmış doktora tezlerini kapsamaktadır.

Bu dizilerden ayrı olarak **Sürelî Yayınlar** kapsamında *Türkiye Diyanet Vakfı İslâm Ansiklopedisi* ve *İslâm Araştırmaları Dergisi* yayımlanmaktadır. TDV

Yeni Yayınlarımız

YAHUDİLİK - Salime Leyla Gürkan

2008, 272 sayfa, ISBN 975-389-303-5 20

İSAM araştırmacılarından Dr. Salime Leyla Gürkan tarafından hazırlanan bu eser Yahudiliğin oluşumunu, tarihî gelişim sürecini, dinî kavram ve uygulamalarını, diğer dinlerle ilişkisini ve günümüzdeki durumunu ele almaktadır.

SADREDDİN KONEVÎ - Ekrem Demirli

2008, 168 sayfa, ISBN 978-975-389-537-8

Demirli bu eserinde tasavvuf tarihimizin önde gelen düşünürlerinden Sadreddin Konevî'yi çeşitli yönleriyle tanıtmaktadır.

İlâhiyat Fakülteleri Tezler Kataloğu II (2001-2007)

İSAM Yayınları Arşiv-Katalog serisinden yayımlanan *İlâhiyat Fakülteleri Tezler Kataloğu I (1953-2000)*'nin yayımından sonra İlâhiyat fakülteleri ile irtibata geçirilerek 2001-2007 yılları arasında yapılan yüksek lisans ve doktora tezlerinin künyeleri bir araya getirilmeye başlanmıştır. Fakültelerden gelen listeler, TDV İSAM Kütüphanesi'nde bulunan tezler ve YÖK tez merkezinin kayıtlarından da istifade edilerek 4000 civarında tezin bilgileri üzerinde yapılan çalışmalar tamamlanmış olup II. cilt basıma hazır hale getirilmiştir.

BİZE ULAŞABİLECEĞİNİZ ADRESLER

İSAM ve Çağaloğlu TDV Yayın Satış bürolarından ve istek@isam.org.tr ve mushaf@isam.org.tr adreslerinden de temin edilebilir.

Tel: İSAM (0216) 472 12 02-03, Çağaloğlu (0212) 511 44 32

KADIN FAALİYETLERİ MERKEZİ MÜDÜRLÜĞÜ YENİ FAALİYET DÖNEMİNE BAŞLADI

Türkiye Diyanet Vakfı; kadınlara yönelik, 2008-2009 faaliyet dönemine Kocatepe Camii Konferans Salonunda düzenlediği törenle başladı.

Türkiye Diyanet Vakfı Kadın Faaliyetleri Merkezi Müdürlüğü'nün 2008-2009 faaliyet döneminde; sosyal, kültürel, dinî, millî ve eğitim alanında gerçekleştireceği hizmetler hakkında bilgi sunulan törende; Kültür Bakanlığı Ankara Devlet Klasik Türk Müziği Korosu tarafından da Türk Tasavvuf ve Türk Musikisinden seçkin örneklerin yer aldığı bir konser verildi.

Törene Diyanet İşleri Başkan Yardımcısı Prof. Dr. İzzet Er, Türkiye Diyanet Vakfı Mütevelli Heyeti II. Başkanı Lütfi Şentürk, Vakfımız Genel Müdürü A.İhsan Sarımert ve kalabalık bir topluluk katıldı.

Tören münasebetiyle Prof. Dr. İzzet Er ile Kadın Faaliyetleri Merkezi Müdürü Ayşe Sucu birer konuşma yaptılar.

Prof. Dr. İzzet Er

Diyanet İşleri Başkan Yrd.

Türkiye Diyanet Vakfı Kadın Faaliyetleri Merkezi Müdürlüğünün İslam'ın rahmet mesajının gerek bilgi olarak, gerek davranış olarak, gerekse aksiyon olarak topluma yansımaları hususunda pek çok faaliyet gösterdiğini belirterek konuşmasına başlayan Prof. Dr. İzzet Er "Gayet tabii ki Diyanet İşleri Başkanlığımız bu noktada belirli bir süreden beri faaliyetlerini geliştirmekte, aktarmaktadır. Takdir buyurunuz ki Diyanet İşleri Başkanlığı bir resmi kuruluştur. Bu resmi kuruluş çerçevesinde faaliyetlerini sürdürmektedir. Ancak toplumumuz içerisinde aynı istikamette faaliyet gösteren bir takım sivil toplum kuruluşları, gerek Başkanlığımıza bağlı, gerekse diğer kurumlara bağlı veya müstakil çalışan sivil toplum kuruluşlarıyla da işbirliği yaparak, toplumumuzun yarısını teşkil eden, hepimizin gelişmesinde, yetişmesinde, bu güne gelmesinde büyük emekleri olan kadınlarımızın bilgilenmesi, dini bilgi ile teçhiz edilmesi, davranış kazanmaları ve sosyal ahlak eksenli bir dindarlığa sahip olabilmeleri hususundaki gayretlerini de özellikle takdirle karşılıyoruz. Bu istikamette, gerek Başkanlık olarak, ge-

rekse sivil toplum kuruluşlarımızın faaliyetlerini birleştirmek ve birbirini tamamlamak üzere yaygınlaştırmak arzusunda olduğumuzu özellikle ifade etmek isteriz." dedi.

Diyanet İşleri Başkanlığının bu istikamette gerçekleştirdiği faaliyetler hakkında bilgi veren Prof. Dr. İzzet Er "Şu elimdeki rapor 2008 yılı birinci altı aylık rapordur. Birinci altı aylık kadınlara yönelik irşat hizmetleri ve benzeri konularda yapılan faaliyetlerin raporudur. Bu raporda edindiğim bilgiye ve müftülüklerden aldığımız bilgilere göre toplam 25.012 aktivite gerçekleştirilmiştir. Vaaz, konferans, seminer, kermesler ve çeşitli ziyaretler de dahil olmak üzere bunların gerçekleştiğini müşahade ediyoruz. Her ilimizin kendisine has bir takım faaliyetleri bulunmaktadır. Bunların sayısını daha da artırarak geliştirme azmi içerisindeyiz." dedi.

Diyanet İşleri Başkanlığının çalışmalarını daha geniş kitlelere aktarmaya çalışan Türkiye Diyanet Vakfı Kadın Faaliyetleri Merkezi Müdürlüğünün faaliyetini gerçekten takdir ettiğini belirten Prof. Dr. İzzet Er "Gerçekten çok güzel hizmetler yapmışlar, İslam'ın rahmet mesajının, gerek bilgi olarak, gerek davranış olarak sosyal ahlak eksenli bir dindarlık çerçevesinde topluma sunma konusunda, gerçekten güzel faaliyetler icra etmişlerdir. Kendilerini bu yönüyle tebrik ediyorum ve çalışmalarının devamını arzu ediyoruz. İnşallah önümüzdeki günlerde Diyanet İşleri Başkanlığı ve diğer sivil toplum kuruluşlarıyla; annelerimizin, kız kardeşlerimizin ve toplumumuzun yarısını oluşturan ve biz erkekleri tamamlayan hanımlarımızın donanımını artırmak konusunda faaliyetlerimizi daha da yaygınlaştırmaya çalışacağız. Biz buna Başkanlık olarak çok önem veriyoruz. Kuruluşlarımızın da aynı ölçüde konuya önem vermesini arzu ediyoruz ve onları da destekliyoruz." dedi.

Ayşe Sucu

Kadın Faaliyetleri Merkezi Müdürü

Günümüz insanların profesyonel mesleki hayatının dışında, farklı alanlarda da kendini geliştirmek istediklerini belirterek konuşmasına başlayan Ayşe Sucu “Pek çok insanın cv’sine baktığımızda, dil kurslarından, bilgisayara, yemek kurslarından psikolojik danışmanlık kurslarına, bıçkı-dikiş gibi el becerileri kurslarından kişisel gelişim seminerlerine kadar pek çok konuda etkinliklere katıldıklarını görürüz.” dedi.

İnsanların teknolojik gelişmelere sadece bilgi bazında ayak uydurmaya çalışması durumunda, teknolojik bütünün materyali olmaktan öteye geçemeyeceğini ifade eden Ayşe Sucu “İnsanın, fitratı/yaratılışı gereği iç dünyasındaki çatışmalardan dolayı bir gerilim varlığı olduğunu biliyoruz. Bundan dolayıdır ki, kendisinin inşasını/oluşunu, inkişafını yine ancak kendisini geliştirerek başarabilecektir. Bunun için de, yine bilgilenmeye ihtiyaç duymaktadır.

Buradan hareketle, hızla değişen teknolojik gelişmelere, sadece salt bilgi bazında, ayak uydurmaya çalışırsa insan, bu teknolojik bütünün materyali olmaktan öteye geçemez.

İnsanı besleyen yalnızca seküler bilgi değildir. İnsanın çok yönlü öğrenme-

ye/bilgilenmeye ihtiyacı vardır. Ama ne yazık ki, bilgiyi kendisini dönüştürmek için hayatına alan insan sayısının, gün geçtikçe azaldığını söylemek mümkündür.” dedi.

Çevremizde, bilgili, donanımlı, entelektüel insanların çok olmasına rağmen; rol-model olabilecek, şahsiyetli, bilge kimlikleri, kişilikleri görmenin zor olduğuna vurgu yapan Ayşe Sucu “İnsanın, şahsiyetini oluşturmada önem arz eden, entelektüel olmak, donanımlı olmak, bilgiye yönelik anlayışı, pragmatik bir niteliğe büründürdüğünü de söylemek herhalde, yanlış olmasa gerek. Bunun en güzel örneği, çevremizde, bilgili, donanımlı, entelektüel insanları çokça görmemize rağmen; rol-model olabilecek, şahsiyetli, bilge kimlikleri, kişilikleri görmekte zorlanıyoruz. Evet, 21.yy insanı, artık şunu görmek zorundadır. Bilmek/öğrenmek yetmiyor. Bilgi oluşa dönmedikçe, bir değer ifade etmiyor. Ayrıca kendine yabancılaşmasını engellemek için, insanın ruhunu tatmin etmesi, ihtiyaçlarına cevap vermesi gerekiyor. Ruh, sanat, edebiyat, musiki gibi insanî ve estetik değerlerle bezemesi gereken bir varlıktır. Bununla birlikte oluşumunu gerçekleştirebilmesi için ruhun ahlaki normlarla yoğrulması da gerekiyor.” dedi.

Bütün bunlara bakıldığında da insan olmanın yükünün ağır olduğunu, daha doğrusu insan olmanın zor olduğunu ifade eden Ayşe Sucu “Yalnız burada dikkatlerinizi bir hususa çekmek isterim. Dünyalık ve geçici olan nimetlere sahip olsa bile insan ruhsal boşluğunu dolduramamış ise, kendini “tamam” hissedemiyor.” dedi.

İnsanın yaşamı boyunca bazı olmazsa olmazları ve öncelikleri olduğunu belirten Ayşe Sucu bunların; İncamımız, saygınlığımız, onurumuz, sevgilerimiz daha birçok bizi biz yapan, bizi insan kılan duygular olduğunu söyledi.

Bununla birlikte hayatımızı idame etmek için diğer ihtiyaç ve sorumluluklarımızı da dikkate almak zorunda olduğumuza vurgu yapan Ayşe Sucu “Hem bilimsel ve teknolojik gelişmelere ayak uyduracağız, hem de insanî, ahlaki, hatta estetik duygularımızı kaybetmeyeceğiz, sahip çıkacağız.” dedi.

Türkiye Diyanet Vakfı Kadın Faaliyetleri Merkezi Müdürlüğünün amacını belirten Ayşe Sucu “Amacımız kadını (ve tabii ki ailenin bütün bireylerini) çok yönlü besleyerek donanımını zenginleştirmek. Yani, kendini tamamlama ve toplumla bütünleşme anlayışını nazarı dikkate alıp, onlar için tatminkâr program sunmak. Bütün bunların yanı sıra, dini hayatı, gerekleri ve imkânları çerçevesinde doğru anlamış, toplumsal, enteraktif bir kadın kamuoyu oluşturulmasında etken olmak.” dedi.

Kırgızistanlı Kız Öğrenciler Vakfımızda

Türkiye Diyanet Vakfı yurt içinde olduğu gibi, yurt dışında da eğitim alanında ciddi hizmetlere imza atmış, dindar ve soydaşlarımızın yanında olmuş, dini, sosyal, kültürel hizmetlerinin yanında, eğitim alanında da önemli faaliyetler yürütmüştür.

Türkiye Diyanet Vakfı, öteden beri eğitim alanında son derece duyarlı ve ilgili olmuştur. Meselenin ehemmiyetinin farkındadır. İnanmaktadır ki, Türkiye; Türk cumhuriyetleri ve toplumlarının geleceği açısından buralarda eğitim ala-

nında mükemmeli yakalama ve daha da mükemmeline ulaşmaya çalışmalıdır. Mükemmellik ise sadece Vakfımızın değil bütün Türk toplumun eseri olacaktır.

Türkiye Diyanet Vakfı, Türk cumhuriyetleri ve toplumlarında yürüttüğü diğer sosyal, kültürel, dini hizmet ve faaliyetlerin yanında; eğitim-öğretim hizmetlerine katkıda bulunmayı, eğitim kurumlarının altyapı ihtiyaçlarının giderilmesini, soydaş ve dindarlarımızın daha iyi şartlarda ve daha verimli bir ortamda eğitim almalarına imkân sağlamayı amaç edinmiş gönüllü bir kuruluştur.

Devletimizin artan gücüne ve etkinliğine paralel olarak milli kültür ve politikamızın uzandığı başta Türk

Topluluk ve Cumhuriyetleri olmak üzere Balkan ve Ortadoğu ülkeleri ile dünyanın muhtelif ülke ve bölgelerindeki soydaş ve dindaşlarımızın milli kimliklerinin muhafazası, kültürel ihtiyaçlarının karşılanması, din ve vicdan hürriyetine saygılı, çağımız müspet ilimleri ile mücehhez, dini alanda doğru bilgilerle donanımlı gençlerin yetiştirilmesi maksadıyla anılan bölge ve ülkelerde Vakfımızca okullar açılmakta, ayrıca anılan yerlerden ilahiyat alanında orta, yüksek öğrenim ve lisansüstü öğrenim görmek üzere ülkemize öğrenciler getirilmektedir.

1990'lı yıllardan itibaren artarak gelişen söz konusu eğitim hizmetleri çerçevesinde başta Diyanet İşleri Başkanlığı olmak üzere Yükseköğretim Kurulu Başkanlığı, Dışişleri Bakanlığı, Milli Eğitim Bakanlığı gibi kurum ve kuruluşlarımızla işbirliği yapılmak suretiyle ilgili ülkelere yetkili makamları ile imzalanmış bulunan anlaşma ve protokoller çerçevesinde Kırgızistan, Azerbaycan, Kazakistan ve Türkmenistan'da birer ilahiyat fakültesi, Bulgaristan'da bir Enstitü, Romanya'da bir kolej, ayrıca Romanya, Azerbaycan, Bulgaristan, Nahçıvan ve Türkmenistan'da toplam yedi İmam-Hatip Lisesi açılmış olup, zamana bağlı olarak ilgili ülke makamlarına devredilen bir iki okul dışında bu okullardaki eğitim-öğretim Vakfımızın desteğinde başarılı bir şekilde sürdürülmektedir.

Bu okulların hizmet binaları ile lojman ve yurt binalarının inşası, tamir, bakım ve onarımı ile elektrik, su ısıtma, telefon vb. cari giderleri, öğrencilerin iye, ibateleri ile ders ve kaynak kitaplarının temini, eğitim-öğretimle ilgili araç, gereç, malzeme, demirbaş giderleri, mahalli personelin desteklenme giderleri Vakfımızca karşılanmakta, ayrıca söz konusu okulların eğitim kalitesinin artırılması ve Türkiye'deki eğitim kurumlarında uygulanan müfredata uygun olmasını teminen okulların eğitim

kadrosu, Türkiye'den gönderilen öğretim görevlileri ve öğretmenlerle de desteklenmektedir.

Bu okullardan biri de Kırgızistan'ın Osh şehrinde açılan Osh İlahiyat Fakültesidir. Geçtiğimiz günlerde hazırlık sınıflarını okumak üzere ülkemize getirilen öğrencilerle Vakfımızda bir toplantı yapıldı. Toplantıya Diyanet İşleri Başkanı ve Vakfımızın Mütevelli Heyeti Başkanı Prof. Dr. Ali Bardakoğlu, Vakfımız Mütevelli Heyeti II. Başkanı Lütfi Şentürk, Diyanet İşleri Başkan Yardımcı ve Vakfımız Mütevelli Heyeti Üyesi Prof. Dr. Mehmet Görmez, Vakfımız Mütevelli Heyeti Üyesi Ahmet Zeki Elturun, Osh İlahiyat Fakültesi Dekan Yardımcısı Prof. Dr. Ahmet Nedim Serinsu, Vakfımız Genel Müdürü A.İhsan Sarımert, öğrencilere eğitim veren öğretim görevlileri iştirak etti.

Prof. Dr. Ali Bardakoğlu, toplantıda öğrencilere hitaben bir konuşma yaptı. Öğrencilerle bir arada bulunmaktan büyük bir memnuniyet duyduğunu belirterek sözlerine başlayan Diyanet İşleri Başkanı ve Vakfımız Mütevelli Heyeti Başkanı Prof. Dr. Ali Bardakoğlu, Türk cumhuriyetlerindeki kardeşlerimizin umut olduğunu belirterek, "sizler bizim umudumuzsunuz, sizlere eğitim veren hocalarımızdan Allah razı olsun" dedi.

Öğrencilere "Siz bizim duamızsınız, yüz akımızsınız, sizlerden çok ümidimiz var" diye seslenen Prof. Dr. Ali Bardakoğlu "sizler olmasaydınız biz bu hizmetleri veremezdik. Sizler talip olduğunuz, bizlere de bu hususta hizmet alanı açıldı. Allah asıl sizlerden razı olsun.

Siz her biriniz ilahiyat fakültesini okuyacaksınız. Bir İslam alimesi olacaksınız.

Biz Kırgızistan'da Osh İlahiyat Fakültesini açtık." dedi.

Fergana Vadisi'nin ata yadigarı topraklar olduğunu ve oralardan bir çok ilimler ve medeniyetler çıktığını, bunların insanlığa ışık olduğunu vurgulayan Prof. Dr. Ali Bardakoğlu "Oradan çıkan alimler

insanlığa Müslümanlığı öğrettiler. Sizin atalarınız, sizin dedeleriniz okudular büyük alim oldular, insanlığa Müslümanlığı öğrettiler. Demek ki Allah ilmi çalışana veriyor, onun için size düşen görev çok çalışmak. Bize düşen de sizlere yardımcı olmak, destek olmak dua etmek.” dedi.

Bütün öğrencileri bir evlat olarak kabul ettiklerini belirten Prof. Dr. Ali Bardakoğlu “Burasını sakın gurbet diye düşünmeyin, burası gurbet değil, burası sizin yurdunuz, biz hepinizin babası, babanızın vekiliyiz, siz bizim evlatlarımızınız. Size yardımcı olmak bizim görevimiz, biz bu görevi üzerimizdeki bir emanet olarak yapıyoruz. Sizin de sıkıntılarınızı bize iletmek hakkınız.” dedi.

Öğrencilerin gelecek endişesi taşımadan, eğitimlerine ağırlık vermelerini isteyen Prof. Dr. Ali Bardakoğlu “İlahiyat fakültemiz sizlerle iftihar ediyor. İnşallah siz burada hem Türkiye’yi tanıyacaksınız, hem okuyacaksınız, kendi ülkenize gidip çok güzel hizmetler yapacaksınız. Sakın, bugün ne olacak, yarın ne olacak, ben ne olacağım gibi düşüncelere kapılmayın. Allah’ın gücüne gider. Siz yeter ki okuyun yarının sahibi var. Siz yalnız değilsiniz, sizin sahibiniz Mevla’dır. Siz bize O’nun emanetisiniz. İnşallah yarın Kırgızistan’da, Kazakistan’da, Özbekistan’da güzel işler olacak. Siz dört gözle bekleniyorsunuz. Çocukları yetiştireceksiniz. Siz her yerde lazımsınız. Sizlere insanların ihtiyacı var, onun için çok iyi yetişme gayretinde olun. Aranızda hep sevgi, saygı olsun. İbadetinizi eksik etmeyin. Allah

yolunuzu açık etsin, Allah feyizli, bereketli bir ömür versin sizlere.” dedi.

Prof. Dr. Mehmet Görmez de yaptığı konuşmada, öğrencilere eğitim veren öğretim görevlilerine tek tek teşekkür edip, öğrencilerin çok kısa zamanda büyük mesafeler katettiğini belirterek “Türkiye’ye gelip burada bir yıl hazırlık sınıfı okuyan öğrencilerin, bu bir sene zarfında hem ilim olarak, hem kültür olarak, pek çok açıdan çok büyük mesafeler kat ederek Kırgızistan’a döndüklerine şahit oldum. Bunda hocalarımızın çok büyük özverileri var.” dedi.

Eğitim sürecisinde bazı eksikliklerin olabileceğine dikkat çeken Prof. Dr. Mehmet Görmez “Biz bu eğitim sürecinde bazı eksikliklerimizin olduğunu farkındayız. El birliği yaparak bu eksiklikleri de ortadan kaldırmak için elimizden geleni yapacağız. Bütün öğrenci kardeşlerimiz en küçük bir ihtiyaçlarını ve sıkıntılarını bizlere iletebilirler, o problemleri ortadan kaldırmak için her türlü gayreti göstereceğim.” dedi.

Prof. Dr. Ahmet Nedim Serinsu da yaptığı konuşmada, Türk cumhuriyetlerine yönelik yürütülen bu eğitim hizmetinin takdire şayan olduğunu belirterek, Diyanet İşleri Başkanlığı ve Türkiye Diyanet Vakfına teşekkür etti. Eğitim gören öğrencilere, dini, sosyal ve kültürel hayatta büyük sorumluluklar düştüğünü belirten Prof. Dr. Ahmet Nedim Serinsu “Sevgili gençler; inşallah ilahiyat fakültesini başarıyla tamamlayacak, Kırgızistan’daki kardeşlerimize İslamiyeti, dinimizi, hem bilginizi, hem ahlakınızı anlatacaksınız. Bu gençlerimiz Kırgızistan’da dini mübinin sorumluluğunu taşıyacaklar, onun için her alanda kazanımları olması için gayret gösteriyoruz. Çocuklarımız toplumun mutlu ve sıkıntılı günlerinde yardımcı olacak öğrenimleri de elde ediyorlar. Kırgızistan’da hayat tamamen kadınların üzerinden dönüyor, o sebeple bu kız evlatlarımız ne kadar iyi yetişirse, Kırgızistan’daki İslamiyetin, Müslümanlığın, dini mübinin istikbali o kadar aydınlık olacak.” dedi.

TDV

Eski Türkiye Büyük Millet Meclisi

Ankara

Tarihi

İlin tarihteki ismi gemi çapası anlamına gelen “Ankyra”dır. Bizanslı Stephanos kente bu ismin Mısırlıları denize kadar sürüp çapalarına el koyan Galatlar tarafından verildiğini yazmaktadır. Çok sonraki yıllarda kent “Engürü” olarak isimlendirilmiş, bu sözcüğün Farsça üzüm anlamına gelen Engür’den kaynaklandığı da bilinmektedir. Bu sözcük değişerek Ankara’ya dönüşmüştür.

Ankara ve çevresinin tarihi, Bronz çağındaki Hatti Uygarlığına kadar inmektedir. MÖ.2000 yılında Hititler bölgeye egemen olmuştur. Hitit döneminde küçük bir yerleşim olduğu bilinen bu yörede Hititlere ait herhangi bir kalıntı günümüze ulaşamamıştır. Yörede Alt Paleolitik çağa ait bir yerleşime rastlanamamıştır. Ancak, 1937’de

Prof.Dr.Şevket Aziz Kansu Çubuk Çayının doğu kıyısında Keçiören yakınında, Eti Yokuşunda Orta Paleolitik Çağa tarihlenen Levalloison-Mousterion aletlerini ele geçirmiştir. Yörede yapılan kazılar ve yüzey araştırmalarında MÖ.30.000-10.000’e ve 5500-5000’e tarihlenen Çatalhöyük çanak çömleklerine benzer kalıntılar Durupınar yakınındaki höyükte ortaya çıkarılmıştır. Bunun yanı sıra bölgede Kalkolitik Çağa (5500-3500) ait pek çok höyük de bulunmaktadır. MÖ.700’de Lidyalılar Kızılırmak’a kadar olan bütün bölgeyi ele geçirmişler. MÖ.547’de de Persler buraya hakim olmuştur. Heredotos’dan öğrenildiğine göre; ordu ticaret ve posta yolu olarak kullanılan Kral Yolu buradan geçiyordu. Ankara’nın bulunduğu yerde de önemli bir konaklama ve ticaret yeri vardı.

Yazılı kaynaklarda Ankara’nın ismi ilk kez Büyük İskender’in seferleri ile ilgili olarak geçmiştir. Antik kaynaklara göre İskender ordusunu Apameia Kelainia’dan (Dinar) Gordion’a getirdiğini oradan da “Ankyra” ya ulaştığını yazar. İskender’in Pers egemenliğine son vermesiyle Kral Yolu önemini yitirmiş, Ankyra da önemini kaybetmiştir. İskender’in ölümünden sonra (MÖ.323) Ankyra da MÖ.III.yüzyılın başlarına kadar Seleukosların elinde kalmıştır. MÖ.200’de bir Kelt ırkı olan Galatlar Ankara’yı başkent yapmıştır. MÖ.189’da Romalı komutan Manlius Vulso bu bölgeye gelerek Galatları yenmiş ve Pergamon Krallığına bağlamıştır. MÖ.168’de Pergamon Krallığı ile savaşan Galatlar bölgeyi yeniden egemenlikleri altına almıştır. MÖ.25’te Galatia denilen bu bölge bir Roma eyaleti olmuş, ekonomik ve askeri açıdan da önemli bir merkez konumuna gelmiştir. Bizans döneminde Ankara’nın imparatorluk

Kocatepe Camii

Atakule

ordularının konaklama ve ikmal yeri olmasıyla önemi sürmüştür. Bu dönem, VII.yüzyılın başlarında Sasanilerin, IX.yüzyılın başlarında Arapların saldırısına uğramıştır. Bizans'ın doğu ile ticareti arttıkça da Ankara bölgesi önem kazanmıştır.

Malazgirt Savaşı'ndan sonra 1071'de Ankara yöresi Selçukluların eline geçmiştir. 1101 ve 1102 yıllarında burası haclı seferleri sırasında zarar görmüş, 1127'de yeniden Selçuklular tarafından ele geçirilmiştir. Daha sonraki yıllarda Danişmend Hükümdarı Emir Gazi ile oğlu Mehmet Gazi, onların ölümünden sonra da Sultan I.Mesut buraya hakim olmuştur. Sultan Kılıçarslan II, devletini on bir oğlu arasında bölüştürünce Ankara da Muhiddin Mesut'un payına düşmüştür. Alaeddin Keykubat I zamanında (1219-1237) Ankara en parlak devrelerinden birisini yaşamıştır. Moğol saldırılarından sonra bölge bir süre Eretnalıların elinde kalmıştır. Orhan Gazi devrinde (1354) Ankara Süleyman Paşa tarafından Osmanlı topraklarına katılmıştır. Anadolu 1402 yılında Timur'un saldırısına uğramıştır. 1402'de

Yıldırım Beyazid ve Timur arasındaki Ankara Savaşında kısa bir süre Moğol istilasına uğrayan şehir, 1414'de kesin olarak Osmanlı egemenliğine girmiştir.

Atatürk, Kurtuluş Savaşı sırasında 1920'de Ankara'yı stratejik konumundan ötürü merkez yapmış, 1923'te de başkent ilan edilmiştir. Böylece yeni Türkiye Cumhuriyeti'nin Başkenti Ankara, Orta Anadolu'nun merkezi bir noktasında yeni baştan kurulmuştur.

Ankara tarihi yapıları yönünden önemli yapılarla bezenmiştir. Bunların başında Ankara Kalesi, Nymphaion, Augustos Mabedi, Caracalla Hamamı, Julien Sütunu, Tiyatro antik çağlardan günümüze gelen eserlerdir. Bunların yanı sıra, Selçuklu, Osmanlı ve Cumhuriyetin ilk yıllarına ait, mimari yönden önemli eserler de günümüze gelmiştir. Bunların başında Alaeddin Camii, Arslanhane (Ahi Şerafeddin) Camii, Saraç Sinan Mescidi, Ahi Elvan Camii, Karacabey Camii, Hamamı ve Türbesi, Hacı bayram Camii ve Türbesi, Kuşunlu Han, Mahmutpaşa Bedesteni, Cenabi Ahmet Paşa Camii ve Türbesi, Çengel Han, Hasan Paşa Hanı, Çukurhan ve Akköprü gelmektedir. I.Ulusal Mimarlık akımının önemli örnekleri olan Ankara Palas, Etnoğrafya Müzesi, Ziraat Bankası Genel Müdürlüğü, Gazi Eğitim Enstitüsü, Gümrükler Genel Müdürlüğü, Devlet Resim ve Heykel Müzesi, İş Bankası, Opera Binası ve çeşitli bakanlıklar Cumhuriyet döneminde yapılmış önemli eserlerdir.

Ankara Kalesi

Ankara'nın en önemli eserlerinin başında da Ulu Önder Atatürk için yaptırılan görkemli bir yapı olan Anıtkabir (1953).

1983 yılından önce Ankara; Altındağ, Çankaya, Yenimahalle, Ayaş, Bala, Beypazarı, Çamlıdere, Güdül, Çubuk, Elmadağ, Haymana, Kalecik, Kızılcahamam, Nallıhan, Polatlı, Şereflikoçhisar, Kırıkkale, Delice, Sulakyurt, Keskin ve bir de merkez İlçe olmak üzere 21 İlçeden oluşuyordu. 29.11.1983 tarihli ve 2963 sayılı kanunla Gölbaşı, Mamak, Keçiören ve Sincan da yeni ilçeler oldu.

27.06.1984 tarihli ve 3030 sayılı yasaya göre Ankara Büyükşehir, yani metropol İl oldu. İlin merkez ilçe idari bölümü, Altındağ merkez ilçesine verildi. Ayrıca, 19.06.1987 tarihli ve 3392 sayılı Yasa ile Kazan kasabası da Ankara ilçeleri arasına alındı.

15.06.1988 tarihli ve 3578 sayılı Kanunla Kırıkkale il oldu; Delice, Sulakyurt, Keskin ilçeleri adı geçen İl'e bağlandı.

09.05.1990 tarihli ve 3644 sayılı yasa ile Etimesgut, Ak-yurt ve Evren Kasabaları da Ankara ilçeleri arasına dahil oldu. Böylece, Ankara İli 24 ilçeden meydana gelmektedir. Bunlardan; Altındağ, Çankaya, Yenimahalle, Keçiören ve Mamak eskiden beri merkez ilçelerdi. 09.03.1988 de Sincan; 20.05.1990 da Etimesgut; 14.08.1991 de Gölbaşı; 22.03.2008 de Pursaklar ilçeleri de Ankara merkez ilçelerine dahil edilmiştir.

Coğrafi Konumu ve Yapısı

İç Anadolu Bölgesi'nde yer alan Türkiye Cumhuriyeti'nin başkenti Ankara, doğuda Kırşehir ve Kırıkkale; batıda Eskişehir; kuzeyde Çankırı; kuzeybatıda Bolu ve güneyde Konya ve Aksaray illeri ile çevrilidir. Ankara, Orta Anadolu'nun kuzeybatısında bulunan Kızılırmak ve Sakarya nehirlerinin kollarının oluşturduğu ovalarla kaplı bir bölgedir. Güneyinde Tuz Gölü havzası ile Cihanbeyli Yaylası bu platoyu tamamlamaktadır. Bu bölgede orman alanları ile step ve bozkır alanlarının çevresi plato üzerinde yükselen dağlarla çevrilidir.

Ankara'da tipik karasal iklim hüküm sürmekte olup, yazlar sıcak ve kurak, kışlar ise soğuk ve kar yağışlı geçer. Yıllık ortalama sıcaklık 11,6 C'dir. En çok ilkbahar ve Kış aylarında yağış alır. Yıllık ortalama yağış miktarı 386,3 mm.dir.

Ekonomik Yapısı

Ankara Türkiye'nin Konya'dan sonra ikinci önemli tarım ilidir. Topraklarının 1/3'ünde ekim yapılmaktadır. Çayır, mera ve ormanlar bunlara eklendiğinde tarım alanlarının il toprakları içerisinde oranı 2/3'e yükselir. Bitkisel üretimde öncelikle buğday, arpa, yulaf olmak üzere tahıllar yer alır. Türkiye'nin toplam buğday üretiminin %8'inden fazlası Ankara'da üretilir. Fasulye, mercimek ve 1960'lardan

sonra da şekerpancarı üretimi önem kazanmıştır. Sebzeçilik, meyvecilik da bunları tamamlamaktadır. Ayrıca Ankara elması ve armudu ile ünlü olup, bağcılık da yaygındır. Hayvancılık Ankara yöresinde eskiden beri yapılmaktadır. En çok koyun ve dünyaca ünlü Tiftik Keçisi yetiştirilir. Arıcılığın yanı sıra sığır besiciliği ve tavukçuluk da gelişmiştir. Bunun yanı sıra sanayi kolları da Ankara'da önemli bir yer tutmaktadır.

Ankara'da yapılan tarım daha çok tarla ürünlerine dayanır. Konya'dan sonra Türkiye'nin ikinci büyük tahıl (buğday) ambarıdır. Geniş ekim alanına sahiptir. Buğdaydan başka, yulaf, arpa, baklagiller, sanayi bitkileri, şeker pancarı, yumru bitkiler, sebze ve meyve çeşitleri, patates oldukça çok yetiştirilir. Sakarya ve buna dökülen akarsuların vadilerinde pirinç ekilir. Armudu ve üzümü meşhurdur. Polatlı, Haymana, Ş. Koçhisar, Bala ve Çubuk'ta buğday ekimi yaygındır. Arpa, yulaf, şekerpancarı, kavun, karpuz ve sebze üretimi de tarımda çok önemli bir yer tutar. Fasulye, yem bitkileri, mercimek, çeltik, ayçiçeği yetiştirilir. Meyvecilik pek yaygın değilse de armut, elma, kayısı, kiraz, vişne, erik ve ceviz gibi meyveler yetiştirilir. En çok yetiştirilen meyve üzümdür.

Hayvancılık: Ankara hayvancılık bakımından önemli bir ilimizdir. Tiftik keçisinin diğer bir ismi de "Ankara keçisidir". Tiftik keçisinin anavatanı Ankara'dır. Amerika ve Afrika'ya Ankara'dan gitmiştir. Yünü makbul olan Ankara keçisi, dünyaca üne sahiptir. Ankara ilinde tiftik keçisi, kıl keçisi, koyun (ak ve karaman cinsi) ve sığır beslenir. Tarımda motorlu araçların artışı yüzünden at ve manda sayısı gittikçe azalmaktadır. Kümes hayvanı yetiştiriciliği de önemli bir yer tutar. Ankara'nın balı da çok meşhurdur ve üretimi yüksektir.

Madenler: Madencilik bakımından pek zengin sayılmaz. Buna rağmen bazı madenler vardır. Nallıhan'da çıkarılan linyit 150 bin tona yaklaşmıştır. Bala, Beypazarı civarında demir, Nallıhan ve Beypazarı'nda linyit; Ayaş ve Bala'da alçı taşı, Çubuk ve Nallıhan'da mermer; Haymana, Kalecik ve Polatlı civarında manganez mevcuttur. İl dahilinde molibden, volfram, bentonit, troya, feldispat, kil, manyezit, perlit, tuz, pomza taşı vardır.

Sanayi: Sanayi ve ticaret bakımından memleketimizin başta gelen merkezlerindendir. Sanayi, imalat ve gıda konusunda oldukça gelişmiştir. Un, makarna, şeker, yağ, dokuma fabrikaları, süt, tereyağı, et kombinaları, deri ve trikotaj tesisleri vardır. Çimento, tuğla, kiremit ve inşaat makineleri imal eden fabrikalar hızla artmaktadır. Merkezi ve ilçelerinde fabrika sayısı oldukça fazladır. Şehir, 1956'dan bu yana "Enterkonnekte" enerji sistemine bağlıdır. İlin enerji ihtiyacının çoğu Hırfanlı, Sarıyar, Kesikköprü, Çatalağzı ve Çayırhan hidroelektrik santrallerinden karşılanır. Ankara ilinde tehlikeli boyutlara ulaşan hava kirliliği son yıllarda alınan tedbirlerle azaltılmıştır.

Ulaşım: Kara, hava ve demiryolu bakımından çok önemli bir kavşak noktasıdır. İstanbul'a Bolu üzerinden kara yolu ile 438 kilometredir. Coğrafi durumu sebebiyle doğudan batıya, kuzeyden güneye giden yol güzergahlarının kavşak noktasıdır. Edirne-Hatay (E-5) karayolu ile İzmir-Ağrı (E-23) karayolu Ankara'dan geçer. Köy ve ilçelere bağlanan karayolları muntazamdır. Yolsuz köyü yoktur. Vasıtalarının çokluğu bakımından İstanbul'dan sonra ikinci sırayı alır. Esenboğa hava limanı, Türkiye'nin Atatürk Hava Alanından sonra ikinci büyük hava alanıdır. Yurt içi ve yurt dışı hava ulaştırmasında önemli bir yeri vardır. Mürted, Etimesgut ve Güvercinlik hava alanları, askeri maksatlarla kullanılmaktadır. Ulaşım bakımından olduğu gibi, haberleşme bakımından da kavşak noktasıdır. Ankara ilinde son senelerde yapılan kavşaklar ve yollar ile trafik rahatlamıştır.

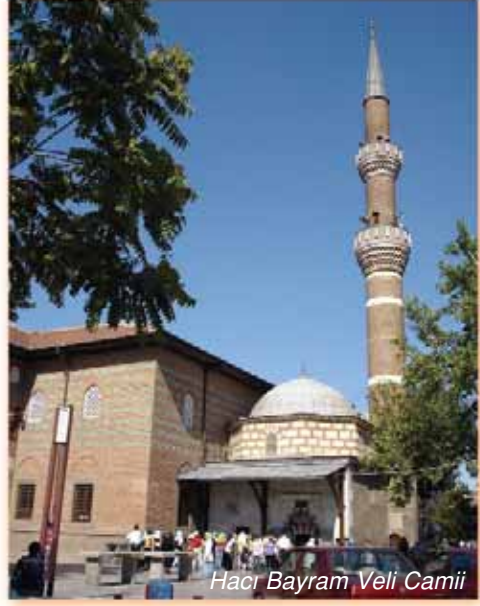
Nüfusu

Yüzölçümü ile Türkiye'nin ikinci büyük ili olan Ankara, 24.521 km²'lik bir alanı kapsamaktadır. Toplam 25 İlçeye sahip olan ilin, 2000 Yılı genel Nüfus Sayım sonuçlarına göre nüfusu; 4.007.860'tır. En kalabalık nüfusa sahip üç ilçe, sırasıyla; Çankaya (769.331), Keçiören (672.817), Yenimahalle (553.344), en az nüfusa sahip ilçe ise Evren (6.167)'dir.

Dini Yapı

Ankara'nın bereketli topraklarında ve temiz ikliminde birçok ilim, irfan erbabı yetişmiştir. Hacı Bayram-ı Velî (1430), Mesnevî Şârihi İsmail Rusûhi (1630), Şeyhül-İslâm Mehmet Emin (1687) Efendiler bunlardan birkaç tanesidir.

Cumhuriyet dönemine kadar değişik tarihlerde Ankara'da yapılan camilerden meşhur olanları hakkında, İbrahim Hakkı Konyalı araştırma yapmış ve yaptığı araştırma Vakıflar Genel Müdürlüğü Kütüphanesinin 4078 No'lu demirbaş kaydına alınmıştır. Bu eserde 67 tarihi caminin varlığından ve özelliğinden bahsedilmektedir. Vakıflar Genel

Müdürlüğü bu araştırmayı, 1978'de Ankara'da "Ankara Camileri" adıyla bir kitapçık şeklinde yayınlamıştır.

Ankara halkı kültür düzeyinin yüksek olması sebebiyle bilinçli bir dini inanca sahiptir. Mübarek gün ve gecelerde bu daha da hissedilir. Özellikle selatin cami konumunda olan (başta Hacı Bayram Camii, Kocatepe Camii ve Zincirli Camii olmak üzere) camiler dolar taşar.

Ankara Müftülüğü 1923 yılında kurulmuş ve teşkilatlanmıştır. Ankara İlinin ilk Müftüsü Mehmet Rifat BÖREKÇİ'den bu güne kadar 13 değerli din adamımız bu önemli görevi ifa etmiştir.

1- Mehmet Rifat BÖREKÇİ (1907-1922):

1861'de Ankara'da doğdu. 7 Aralık 1907'de Ankara Müftülüğüne tayin edildi. 16 Nisan 1920 tarihinde birçok Anadolu Müftü ve ilim adamının toplandığı heyete başkanlık ederek, 11 Nisan 1920 günü Anadolu Kuvay-ı Milliye aleyhine Şeyhül-İslâm Dürrü Zade Abdullah imzasıyla yayınlanan fetvaya karşı fetva yayınlandı. Bu fetvanın milli birlik ve beraberliği sağlamadaki rolü çok büyük olmuştur. Fetva ile Ankara'nın, yaşanacak olan yeni dünyaya çok anlamlı bir mesaj verdiği görülmüştür. 1 Nisan 1924'te Türkiye Cumhuriyetinin ilk Diyanet İşleri Başkanlığına atandı ve vefat tarihi olan 5 Mart 1941 yılına kadar bu görevini sürdürdü.

2- Taşpınarzade Hacı Atıf Efendi (1923-1926):

1858'de Ankara'da doğdu. İstanbul Meclis-i Mebusanında Mebus olarak bulundu. Onun feshinden sonra Ocak 1923'te Ankara Türkiye Büyük Millet Meclisi'ne iltihak etti. Bilahare, 1923'te atandığı Ankara Müftülüğü görevini 28 Eylül 1926 tarihine kadar yürüttü.

3- Zeynel Abidin Efendi (1927-1933):

1870'te Ankara'da doğdu. 1924'ten 1927'ye kadar Diyanet İşleri Reisliği Sicil Kalemi Mümeyyizliği görevinde bulundu. 1927'de Ankara Müftülüğüne atandı. Görevine devam ederken 08.02.1933'te vefat etmiştir.

4- Hamza KORU (1933-1940):

1970'te Ankara-Bâlâ İlçesi Karaali Nahiyesinde doğdu. 1932'de Ankara Müftülüğü Müsevvitliğine, 1933'te Ankara Müftülüğüne Vekâleten atandı. 1940 tarihinde emekliye ayrılmış, 25.08.1950'de Çankaya'da vefat etmiştir.

5- Mehmet Sadık BAŞGÖZE (1940-1961):

1881'de Kiği'de doğdu. İlk tahsilini Erzincan'da yaptı. Devletin üst kademelerinde çeşitli görevlerde bulunduktan sonra Erzincan Müftülüğüne, 16.03.1940'da da Ankara Müftülüğüne atandı. 08.04.1961'de emekliye ayrılmış ve 81 yaşında vefat etmiştir.

6- Mahmut ÖĞÜTÇÜ (1961-1962):

1907'de Gaziantep'in Kilis İlçesi Mullahamut Köyünde doğdu. Diyanet İşleri Başkanlığına bağlı olarak İmam-Hatiplik, Vaizlik İl ve İlçe Müftülükleri görevlerinde bulunduktan sonra 16.10.1961'de atandığı Ankara Müftülüğünü 30.03.1962'ye kadar yürüttü. Daha sonra atandığı Gaziantep Müftülüğünden emekli oldu.

7- Dr. Lütfi DOĞAN (1962-1964):

1927'de Ermenek'te doğdu. Diyanet İşleri Başkanlığında Bölge Vaizliği yaptı. 31.05.1962'de atandığı Ankara Müftülüğü görevini 22.05.1964'e kadar devam ettirdi. 1972 – 1976 yılları arasında Diyanet İşleri Başkanlığı görevini de yürüten Dr. Lütfi DOĞAN, 1977'de Malatya'dan Milletvekili seçildi ve Din İşleri ile görevli Devlet Bakanlığına getirildi. Halen emeklilik hayatını devam ettirmektedir.

8- Dr. Ragıp İMAMOĞLU (1964-1971):

1927'de Bayburt'un Pulur Köyünde doğdu. Torul Vaizliği ve Gümüşhane Müftülüğü görevlerinden sonra 11.09.1964'te atandığı Ankara Müftülüğünü 06.05.1971'e kadar devam ettirdi. 26 Mart 1974'te vefat etmiştir.

9- Lütfi ŞENTÜRK (1971-1978):

1936'da Trabzon-Çaykara'da doğdu. Diyanet İşleri Başkanlığına bağlı olarak Vaizlik ve Müftülük görevlerinden sonra 30.11.1971'de Ankara Müftülüğüne atandı ve 09.05.1978'e kadar bu görevini yürüttü. 1978 ve 1984 yıllarında iki kere Diyanet İşleri Başkan Yardımcılığı görevlerinde bulundu. Halen Türkiye Diyanet Vakfı Müttevelli Heyeti II. Başkanlığı görevini yürütmektedir.

10- Hasan Şakir SANCAKTAR (1978-1992):

1937'de Trabzon-Sürmene İlçesi Yağmurlu Köyünde doğdu. Diyanet İşleri Başkanlığına bağlı olarak Vaizlik ve Müftülük görevlerinde bulundu. 4 Ağustos 1978'de Ankara Müftülüğüne atandı ve 10 Nisan 1992 tarihine kadar bu görevini yürüttü. Buradan, Diyanet İşleri Başkanlığı Din İşleri Yüksek Kurulu Üyeliğine getirildi ve bu görevin sona ermesinden sonra emekliye ayrıldı. Halen emeklilik hayatını devam ettirmektedir.

11- Necati Tayyar TAŞ (1992-1998):

1948'de Erzincan'ın Refahiye İlçesinde doğdu. Diyanet İşleri Başkanlığına bağlı olarak Vaizlik, İlçe ve İl Müftülüklerinde bulunduktan sonra 1992 yılında Ankara İl Müftülüğüne atandı. Buradan, 1998 yılında İstanbul İl Müftülüğüne ve buradan da 2002 yılında Diyanet İşleri Başkan Yardımcılığına naklen tayin edildi. Halen Bilecik Müftülüğü görevini yürütmektedir.

12- Hüseyin ÇINAR (1999-2001):

1946'da Kars İl'i Aydınalan Köyünde doğdu. Diyanet İşleri Başkanlığına bağlı olarak Vaizlik ve Müftülük görevlerinde bulunduktan sonra 15.11.1999 tarihinde Ankara İl Müftülüğüne atandı. Buradan 04.12.2001 tarihinde Diyanet İşleri Başkan Yardımcılığına getirildi. Halen emeklilik hayatını devam ettirmektedir.

13- Mustafa Hakkı ÖZER (2003-):

1949'da Isparta Yalvaç'ta doğdu. Diyanet İşleri Başkanlığına bağlı olarak İmama-Hatip, İlçe ve İl Müftülüklerinde bulundu. Çankırı İl Müftülüğü görevini yürütürken 03 Ekim 2003 tarihinde Ankara İl Müftülüğüne atandı. Halen bu görevini sürdürmektedir.

Ankara ili hudutları içinde, ilçelerle birlikte 2730 cami, 479 Kur'an Kursu bulunmakta olup, sözleşmelerle birlikte 3942 personelle hizmet verilmektedir. Bu sayılar her geçen gün artmaktadır. Müftülüğümüz bünyesinde 1 Müftü, 5 Müftü Yardımcısı, 3 Müdür, 52 Vaiz ve vaize, 5 Uzman, 8 Murakıp, 2 Sayman, 4 Şef, 14 Memur, 6 Veri Haz.Kont.İşl., 1 Mutemet, 1 Öğretmen, 3 Şoför, 8 Hizmetli, 2 Bekçi, 1 Kaloriferci olmak üzere toplam 116 personel görev yapmaktadır.

Türkiye Diyanet Vakfı ANKARA ŞUBESİ

Vakıf Şubemiz 08.04.1981 tarihinde hizmete başlamış olup, faaliyetlerine devam etmektedir. Şube Yönetim Kurulumuz: M.Hakkı ÖZER (Şube Yönetim Kurulu Başkanı-İl Müftüsü), (Şb.Yön.Krl.Bşk.Yardımcılığı üyeliği boş olup, İl Müftü Yrd. Kemal AYDOĞAN'ın teklifi yapıldı), Yılmaz ÇİTİL (Muhasip-Şube Temsilcisi), Osman ZEMHERİ (Şube Sekreteri-Esnaf), İsmail DAĞKOLU (Üye-Esnaf)'ndan oluşmaktadır.

Biri İl Şubesi olmak üzere Ankara'nın bütün İlçelerinde (24+1) şube mevcuttur. Yeni İlçe olan Pursaklar'da da şube açma çalışmaları devam etmektedir. İlçelerimizin çoğunluğunun hizmet binalarının mülkiyeti Vakfımıza ait olup bu binalarda hizmet verilmektedir.

Ankara'nın Başkent olması ve resmi kurumların merkezlerinin burada bulunması sebebiyle, bu kurumlarda bulunan mescit tefrişleri için şubemize de zaman zaman talepler gelmekte, bu talepler ilçe şubelerimizin de katkılarıyla yerine getirilmektedir.

Vakıf Şubemiz İl Müftülüğünün ödenek yetersizliği sebebiyle karşılayamadığı bütün harcamalarına (kırtasiye, haberleşme, elektrik, su, yakıt, demirbaş alımları vs.) destek sağlamakta olup, bu çerçevede 2001 yılında bir hizmet aracı ile bir lojman alınarak müftülük tasarrufuna bırakılmıştır.

Ayrıca 2003 yılında İl Müftülüğümüzün yeni hizmet binasına taşınması sırasındaki tefriş giderleri de yine şubemiz imkanlarıyla karşılanmıştır.

Türkiye Diyanet Vakfı Ankara Şubesi, merkez şube olması hasebiyle, diğer ilçe şubelerinin yapmış olduğu faaliyet ve hizmetlerin koordinesinde katkı sağlamakta, yine ilçe şubelerinin desteğini yanına alarak Kutlu Doğum Haftası, Camiler ve Din Görevlileri Haftası, Vakıflar Haftası vb. haftalar ile her türlü mübarek gün ve geceler münasebetiyle ilgili olarak organize edilen programların (Panel, Konferans, Yarışmalar vb.) icra edilmesine katkı sağlamakta ve giderlerini karşılamaktadır.

Bununla birlikte, İlimiz sınırları içerisinde bulunan ve ilçe şubelerimize bağlı olarak hizmet veren Kur'an kurslarının iâşe-ibate, yakıt, tefriş vb. ihtiyaçları ile camilerin yakıt, tefriş vb. giderleri de ilçe şubelerimizin destekleriyle karşılanmaktadır. Fakir ve ihtiyaç sahibi vatandaşlarımıza zaman zaman yakacak, gıda, öğrencilere kırtasiye malzemesi vb. yardımlarda yapılmaktadır.

Mustafa Hakkı ÖZER

Ankara İl Müftüsü

TDV Şube Yönetim Kurulu Başkanı

1949'da Yalvaç'ta (Isparta) doğdu. İlkokulu Yalvaç İlçesine bağlı Sücüllü Kasabasında bitirdi (1960). İki sene aynı kasabada Kur'an Kursunda hafızlığa çalıştı. 1963 yılında İstanbul İmam-Hatip Okulu'na girerek 1970'de mezun oldu. Aynı yıl Konya Yüksek İslam Enstitüsü'ne girerek 1974'te yüksek tahsilini tamamladı. 1971 yılında imam-hatip olarak Sücüllü'de göreve başladı. Tahsili sebebiyle 5 ay sonra istifaen bu görevden ayrıldı.

1974 yılında Afyon Merkez Otpazarı Camii'ne imam-hatip olarak atandı. 1975'te askerliği sebebiyle bu görevden ayrıldı. Askerlik dönüşü İstanbul Müftü Yardımcılığı'na atandı. Stajdan sonra kendi isteğiyle Üsküdar Mihrimah Sultan ve Kadıköy-Bostancı Tataraga camilerinde imam-hatiplik görevlerinde bulundu (1977-1980).

İmam-hatiplik yaparken, 1980 yılında müftü ve vaizler için açılan 2 yıllık İstanbul- Haseki Eğitim Merkezi İhtisas Kursu'nu bitirdi. Daha sonra Şarkikaraağaç Müftülüğü (1980-1983) ve Çorlu Müftülüğü yaptı (1983-1986). 1985'te Şanlıurfa İl Müftülüğü'ne atandı. Daha sonra Çanakkale, Afyon ve Çankırı İl Müftülükleri görevini yürüttü. 3 Ekim 2003 tarihinde Ankara İl Müftüsü olarak göreve başlayan M.Hakkı ÖZER, Şanlıurfa ve Çanakkale İlahiyat Fakültelerinin kuruluş aşamasında aktif görev aldı. Ayrıca Çanakkale Müftüsü iken 1985-1986 yıllarında 18 Mart İlahiyat Fakültesinde 2 yıl Arapça, Tefsir ve İslam Dini Eserleri dersleri okuttu.

Halen Ankara İl Müftülüğü görevini sürdürmekte olan ÖZER, evli ve dört çocuk babasıdır. Arapça ve İngilizce bilmektedir.

TDV Özel 29 Mayıs Hastanesinde yeni açılmış olan Ağrı Tanı ve Tedavi Merkezi sorumlu doktoru Uzm. Dr. M. Anıl SÜZER ile Kronik Ağrı, Ağrı Merkezi ve Ağrı tedavisi üzerine konuştuk;

Ağrı, vücudun herhangi bir yerinden kaynaklanan, organik bir nedene bağlı olan veya olmayan, insanın geçmişteki tüm deneyimlerini de kapsayan, rahatsız edici bir durumdur.

“Akut Ağrı” dediğimiz yeni başlamış olan ağrılar, genellikle vücuttaki bir problemin belirtisi olarak ortaya çıkar. Vücuttaki problem ortadan kalkıp iyileşme tamamlandıktan sonra da ağrı devam ederse bu durum “Kronik Ağrı” halini alır.

Günümüzde başlı başına bir hastalık olarak kabul edilen ve gripten sonra en sık rastlanılan hastalık olan “Kronik Ağrı”nın tedavisi, bu konuda uzmanlaşmış hekimlerin yönetimi altındaki **Ağrı Merkezleri**’nde yapılmaktadır.

Ağrı tedavisi multidisipliner bir tedavidir. Gerekli durumlarda farklı uzmanlık alanlarından doktorların da katılımıyla hastaların tedavisi ideal olarak gerçekleştirilebilmektedir.

Ağrı Tanı ve Tedavi Merkezi’imizde en son teknoloji ve tıbbi bilgiler kullanılarak tedavi edilmekte olan hastalıklar şunlardır:

- Bel fıtığı
- Boyun fıtığı
- Bel ve boyun kaynaklı diğer ağrılar
- Bel-boyun ameliyatı sonrası geçmeyen ağrılar
- Kansere bağlı ağrılar
- Sinirlerden kaynaklanan ağrılar - “Nevraljiler” (Trigeminal Nevralji v.b.)
- Eklem ağrıları
- Baş ağrıları
- Zona’ya bağlı ağrılar

Neden Ağrı Merkezi ?

- Ağrı Merkezi’nde sadece ağrı hastalarına hizmet verilmektedir ve görevli hekimler de bu konuda uzmanlaşmıştır.
- Ağrı Merkezi’nde diğer tıp dallarının uğraştığı ağrılarla ilgili olarak koordinasyon sağlanarak, hastanın boşuna vakit kaybetmesinin önüne geçilmekte ve doğru zamanda, doğru doktorlar tarafından görülmesi sağlanmaktadır.

Ağrılı bir hasta, gerektiği zaman şikayetlerine göre uygun bir uzman doktora yönlendirilebilmekte ve bunun sonucunda zaman ve maddi kayba uğramadan tedavi edilebilmektedir.

- Ağrı Merkezi’nde ileri teknoloji ürünü görüntüleme cihazları ile ağrının kökenine inerek hedefe yönelik girişimsel tedaviler yapılmaktadır.

Dr. M. Anıl SÜZER'den en sık sorulan sorulardan biri olan bel fıtığı ve bel ağrıları ile ilgili bilgi vermesini istedik;

Bel ağrısı, her 100 insandan 90'ının hayatlarının bir bölümünde mutlaka karşı karşıya kalacakları bir durumdur. Bel ağrısı ve bel fıtığı toplumda en fazla iş gücü kaybına sebep olan şikayetlerin başında yer almaktadır.

Bel Ağrısının Sebepleri?

1. Bel Fıtığı
2. Bel İncinmesi
3. Faset Sendromu- Bel Ekleminden Kaynaklanan Ağrılar
4. Bel Ameliyatı Sonrası Geçmeyen Ağrılar- Bel Ameliyatı Sonrası Ağrı Sendromu

Bel Fıtığı Nedir?

Bel omurlarının arasında, vücudun ağırlığının etkisini azaltmaya yarayan, jöle kıvamı yastıkçıklar bulunur. Bu yastıkçıklara disk denir. Bu yastıkçıklar, kimi zaman bombe yaparak omurga kanalından dışarı taşarlar. Bu taşma, bel sinirlerini sıkıştırabilir ve belde veya belden bacağı yayılan ağrıya sebep olur. Bu duruma bel fıtığı denir.

Belirtileri nelerdir?

Bel fıtığı olan hastalarda genelde belden başlayıp bacağı veya ayağı yayılan ağrı olur. Halk arasında “siyatik” olarak da bilinir. Eğer sinirde sıkışma fazla ise uyuşma, karıncalanma ve yanma şeklinde şikayetler de olabilir. Nadiren de olsa ileri derece sinir sıkışmalarında, sıkışan sinirin kontrol ettiği kaslarda kuvvet kaybı da ortaya çıkabilir. Bel fıtığında ağrı, öksürmekle, hapşurmakla artabilir, yürümekle bacakta uyuşma olabilir.

Tanısı nasıl konulur?

Bel fıtığının tanısı % 90 doğrulukla, ayrıntılı bir muayene sonucunda konulabilir. Fıtığın olduğu bölge, sıkıştırdığı sinir ve hasta sıkışmanın derecesi de muayene ile çoğu zaman anlaşılır.

Fıtığın hangi seviyeden olduğunu anlamak için MR, sinirde ne kadar sıkışma yaptığını anlamak için de EMG kontrolü gerekebilir.

Tedavisi nasıldır?

Bel fıtıklarının %99'unun tedavisi ameliyat dışı tedavidir. Bu tedaviler;

- **Yatak istirahati:** 2 - 3 günü geçmemeli ve erken dönemde gündelik yaşama geçme ve egzersizlere başlama sağlanmalıdır. Belirli hareketlerle ağrılarda artma oluyorsa o hareketler kısıtlanmalı, bel korunmalı ama yatağa bağımlı hale gelip günlük aktiviteler kesintiye uğratılmamalıdır.
- **İlaç tedavisi:** Ağrı kesici ilaçlar, ağrı ve oluşan yangıyı azaltırken, uygun şekilde ve doktor kontrolü olmadan kullanıldığında ciddi yan etkilere sebep olabilirler. (Örn. Mide ülseri, böbrek yetmezliği)
- **Epidural Steroid Enjeksiyonu ve diğer Girişimsel Ağrı Tedavi Yöntemleri**
- Bel fıtığına bağlı sinir sıkışması durumunda, gelişen teknik ve görüntüleme yöntemleri ile sıkışan sinire kadar ulaşp, o bölgedeki ödemi, yani ağrı ve sıkışma yaratan

çeşitli kimyasal reaksiyonları ortadan kaldırıp, ağrıyı giderecek ilaçları hemen problemli sinir etrafına yapmayı sağlayacak bir yöntemdir. Özellikle ilk 6 ay ile 1 yıl arasında başvuran hastalarda % 50-80 oranında ağrı kesilmesi sağlanabilmekte ve bu sayede hasta, hareketleri kısıtlanmadan erken dönemde gündelik hayatına dönebilmektedir.

- **Fizik tedavi:** Traksiyon, bel okulu, bel egzersizleri, ultrason uygulamaları hastalarda rahatlama sağlayan uygulamalardır.

- **Egzersiz:** Erken dönemde tekrar hareketli yaşama dönebilmek için egzersizler ve uygulama teknikleri çok önemlidir. Hareketsizlik, hareket etmede kısıtlılık, bel ağrısı tedavisini olumsuz etkileyen en önemli durumdur.

- **Bel sağlığını koruma ve belinizi doğru kullanma tekniklerinin öğretilmesi**

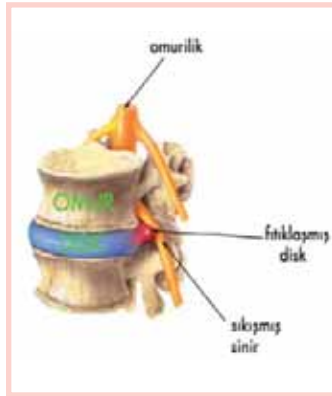
- **Cerrahi tedavi:** Son 20 yılda gelişen tanı ve tedavi teknikleri ile artık ameliyat ihtiyacı % 1 düzeyine kadar gerilemiş ve hastaların ameliyata gerek kalmadan bel sorunlarının üstesinden gelmeleri sağlanmıştır. Ancak ilerleyici kuvvet kaybı, ilerleyici nörolojik bulgular varsa erken dönemde doktorunuza başvurmanız ve gerekli görülürse cerrahi tedavi için değerlendirilmeniz gerekmektedir.

1) Bel ağrısıyla beraber herhangi bir bacak veya ayakta düşüklük, muayene ile saptanan kuvvet kaybı, yürüyememe !!!!

2) Ani gelişen idrar veya dışkı kaçırma veya idrar, dışkı yapamama !!!!

3) Erkeklerde ani gelişen ereksiyon kusuru !!!!

Ortaya çıkması halinde mutlaka bir doktora danışılması gerekmektedir.

Dr. M. Anıl SÜZER, toplum arasında çok sık görülen ama kişiler tarafından bilinmeyen ZONA ile ilgili aydınlatıcı bilgiler verdi;

ZONA'ya Bağlı Ağrılar ve ZONA Sonrası Geçmeyen Ağrılar

Zona, su çiçeği geçirmiş olan insanlarda yıllar sonra ortaya çıkabilen, belli bir bölgede ağrı, kızarıklık ve döküntülerle seyreden bir hastalıktır. Su çiçeği sonrasında sinir köklerinde gizlenen virüs, vücut direnci düştüğü zaman aktif hale gelerek, bir sinir boyunca yayılan ZONA isimli hastalığa sebep olur.

A.B.D'de her yıl 2 milyon kişide ZONA ortaya çıkmaktadır. Zona'nın en kötü özelliği yaşla birlikte oranı artan geçmeyen, kalıcı ağrılara sebep olmasıdır.

60 yaşından sonra ağrılar % 50; 70 yaşında % 70 ihtimalle kalıcı hale gelir. 60 ve üstü yaş grubunda Zona sonrası geçmeyen ağrılar intihar sebeplerinin başında gelmektedir.

Zona nedir, nasıl oluşur?

Su çiçeği hastalığı, çocukluk çağının sık görülen bir hastalığıdır. Hastalık geçtikten sonra virüs, vücutta sinir köklerinde gizlenir. Vücut direnci düştüğü zaman virüs yeniden aktif hale gelir.

Zona'da su çiçeğinin aksine bütün vücuda yayılan döküntüler yerine genelde tek bir sinirin yayıldığı bölgede ortaya çıkar.

Zona'nın döküntüleri iyileştikten sonra sinirde hasar ortaya çıkar, iyileşme olmaz ve ağrı devam ederse bu duruma "**Zona Sonrası Geçmeyen Ağrılar**" yani "**Post Herpetik Nevralji**" denir.

Zona'nın belirtileri nelerdir?

Zona'da ilk önce, belirli bir bölgede yanma, karıncalanma, iğnelenme, elektriklenme, rahatsızlık hissi ve halsizlik olur. 2-3 gün sonra ağrıların olduğu bölgede kızarıklık ve daha sonra da kabarcıklar ortaya çıkar. Bu şikayetler yaklaşık 4-6 hafta içinde geçer.

Eğer döküntüler tamamen iyileştikten sonra hala ağrı devam ediyorsa artık **Post Herpetik Nevralji** gelişmekte demektir.

Post Herpetik Nevralji'de Zona'nın oluşup geçtiği bölgede devamlı, kıvrandırıcı, yanıcı, delici, çok şiddetli ağrılar olur. Günlük kıyafetler, hatta iç çamaşırlarının cilde dokunması bile şiddetli ağrıya sebep olur. Ağrıları kontrol altına alınamayan hastalar kısa sürede çaresizlik içine düşerler ve ABD'de yapılan bir araştırmaya göre çareyi intiharda aramaya kadar giderler.

Bu sebepten dolayı, Zona sonrası ağrının kalıcı olmasının önlenmesi için ne gerekirse yapılmalıdır.

Tedavi nasıldır?

Zona'nın tanısının erken dönemde konması çok önemlidir. Bu konuda, doktorlar kadar halkın da bilinçlenmesi gerekmektedir. Erken dönemde virüsün sinirde yapacağı tahribat ne kadar az olursa ağrının kalıcı olması ihtimali de o kadar az olur. Bu yüzden;

- Hastalığın ilk 3-4 gününde, başlanabilirse antiviral ilaçlar kullanılmalıdır. İlk 3 gün içinde tedavi başlanırsa ağrının kalıcı olmasını engellemede önemli bir adım atılır.
- Sinir blokları ile erken dönemde müdahale edilirse hem hasta rahatlar hem de ağrının kalıcı olması ihtimali çok azalır.
- Bu tür ağrılarda kullanılan özel anti-depresan ve anti-epileptik ilaçlar kullanılabilir.
- Bölgesel uygulamalar yapılabilir (TENS, soğuk uygulama, yüzeyel kremler, bantlar) ama bunların etkileri sınırlı ve geçicidir.

Post Herpetik Nevralji geliştikten sonra tedavi çok daha zordur. Çeşitli ilaçlar ve sinir blokları tedavide uygulanır ama hangi hastada hangi yöntemin daha faydalı olacağı hastadan hastaya büyük farklar gösterir. Çoğu zaman da tedaviye yanıt alınamayabilir.

TÜM BU SEBEPLERDEN DOLAYI ZONA, ERKEN DÖNEMDE HER TÜRLÜ İMKANIN DEĞERLENDİRİLİP, KALICI HALE GELMEDEN TEDAVİ EDİLMESİ GEREKEN BİR HASTALIKTIR.

Zona ile ilgili doğru bilinen yanlışlar:

- **Zona çıkıp iyileştikten sonra bir problem kalmaz!** Zona ile ilgili en büyük sıkıntı, ağrıların yaşla aynı oranda kalıcı hale gelmesi ihtimalidir. 70 yaşında Zona geçiren bir insanda erken dönemde müdahale edilmezse, ağrılar % 70 oranında kalıcı olabilir.
- **Zona bulaşır mı ?** Zona, insandan insana temas ile bulaşmaz. Eğer temasta olunan insan su çiçeği hastalığı geçirmemişse, su çiçeği olarak bulaşabilir.
- **Aşı işe yarar mı ?** Geliştirilmiş olan aşı, ancak su çiçeği geçirmemiş insanlarda etkili olur. Bir insan su çiçeği geçirdiyse onun Zona geçirmesine engel olmaz. Bu yüzden, mümkün olduğunca fazla çocuğun su çiçeği geçirmeden aşılınması gelecek nesiller için çok önemlidir. TÜV

TÜRKİYE DİYANET VAKFI
İSLÂM
ANSİKLOPEDİSİ

bize ve dünyaya kaynak

Her kültürün
bir ansiklopedisi vardır.
İşte bizim kültürümüz...

35

CİLT ÇIKTI

TÜRKİYE DİYANET VAKFI YAYIN MATBAACILIK VE TİCARET İŞLETMESİ

Ostim Örnek Sanayi 1. Cad. 358. Sok. No: 11 Yenimahalle/Ankara Tel: 0312 354 9131 Fax: 0312 354 9132 e-mail: tdvyayin@diyanetvakfi.org.tr www.diyanetvakfi.org.tr

DİYANET İŞLERİ
BAŞKANLIĞI

TÜRKİYE
DİYANET VAKFI

Vekâlet Yoluyla **KURBAN KESİMİ** Organizasyonu

*Paylaşmak
Mutluluktur*

Müracaatlarınızı Vakıfbank, Halkbank,
T.C. Ziraat Bankası ve PTT Genel Müdürlüğü'nün
bütün şubeleri ile İl-İlçe Müftülüklerimize yapabilirsiniz.

Dr. Mediha Eldem Sk. No: 89 06640 Kocatepe / ANKARA | Tel: 0.312 417 12 35
Web: www.diyanetvakfi.org.tr | e-posta: kurban@diyanetvakfi.org.tr